

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Ryki – etap 1

Opracowanie:

Główny autor:

mgr inż. Rafał Odachowski

Współautor:

mgr inż. Lidia Wrońska

WROCŁAW, grudzień 2023 r.
aktualizacja, marzec 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	3
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany MPZP	4
2.1 Charakterystyka środowiska	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	15
2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu.....	22
3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	22
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko	26
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu na poszczególne elementy środowiska.....	26
4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania	32
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	32
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	32
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko	35
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	38
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	39
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	40
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami.....	40
9. Streszczenie.....	41
10. Spis literatury.....	42

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy. Zgodnie z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów i innych uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu obecnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie opisywanego dokumentu spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. W celu ułatwienia oceny i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenów na środowisko wykorzystano analizę macierzową.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

W wyniku uchwalenia planu, w jego granicach tracą moc ustalenia uchwał Rady Miejskiej w Rykach:

- nr XIX/123/2004 z dnia 27 lutego 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,

- nr LII/271/2009 z dnia 2 października 2009 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki – I etap,
- nr XXIII/135/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr XIV/85/2015 z dnia 12 października 2015 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr XL/254/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr XLIX/321/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr LIV/359/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr LV/367/2018 z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr LI/308/2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- nr LIII/329/2021 z dnia 29 października 2021 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- LXI/396/2022 z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki,
- LXIX/445/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki.

Głównym celem sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujednoczenie przepisów dla całego obszaru oraz skorygowanie ustaleń obowiązujących aktów prawnych zgodnie ze składanymi wnioskami. W wyniku przeprowadzonej analizy zgodności z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryki stwierdzono, iż plan nie narusza ustaleń zawartych w Studium.

W zmianie miejscowego planu stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju ustalonych funkcji, odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej. Ustala się również podstawowe wymogi dotyczące zachowania ład przestrzennego. Kierunki rozwoju terenu objętego planem zostały wytyczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryki”.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Teren objęty planem obejmuje w całości lub części obręb na obszarze wiejskim gminy Ryki: Bobrowniki, Chrustne, Krasnoglina, Leopoldów, Moszczanka, Niwa Babicka, Nowy Bazanów, Ogonów, Podwierzbie, Rososz, Sierskowola, Stary Bazanów, Swaty i Zalesie Kolonia.

Obszar opracowania położony jest w granicach i sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych poszczególnych wsi obejmujących również ciągi komunikacyjne w postaci dróg publicznych, jak i dróg wewnętrznych, dla których ustalenia planu nie wprowadzają ograniczeń wynikających z możliwości przemieszczania się pieszych i rowerzystów oraz wykorzystywania transportu zbiorowego.

Gmina miejsko-wiejska Ryki położona jest w powiecie ryckim w północo-zachodniej części województwa Lubelskiego. Od wschodu graniczy z gminami: Kłoczew, Nowodwór, Ułęż i Żyrzyn, od południa z gminą Puławy, od zachodu z miastem Dęblin i gminą Stężyca. Północo-zachodnia granica gminy pokrywa się z granicą województwa lubelskiego z województwem mazowieckim.

Granie opracowania obejmują tereny częściowo zainwestowane położone w granicach oraz w otoczeniu struktury funkcjonalno-przestrzennej poszczególnych wsi i obejmują m.in. tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej. Ustalenia planu miejscowego zakładają wykorzystanie potencjału terenów do ich dalszego rozwoju.

Rzeźba terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego (Kondracki, 2009) obszar gminy położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31) w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318). Na niższym szczeblu podziału regionalnego kraju jest to makroregion Nizina Południowopodlaska (318.9) z mezoregionem Wysoczyzny Żelechowskiej (318.95).

Rzeźba terenu gminy została ukształtowana głównie w plejstocenie i holocenie. W plejstocenie została utworzona wysoczyzną polodowcowa (wysoczyzną morenową płaską) i ukształtowane doliny rzeczne z terasami piaskowymi - dolina Wieprza. W holocenie wykształcona została dolina Zalesianki. Wysoczyzna obejmuje północną i centralną część gminy Ryki. W jej obszarze występują:

- pagórki morenowe w okolicach Sierskowoli, mają one kształt izolowanych wzgórz o średniej wysokości ok. 10 m i wydłużonym kształcie (oś dłuższa wynosi 750 m, krótsza ok. 500 m.);
- równiny sandrowe i wodnolodowcowe w okolicach Kleszczówki i Lasu Stawy, gdzie tworzą jednolitą płaską powierzchnię o wysokości od 142 do 150 m.n.p.m oraz na niewielkich powierzchniach w rejonie Julina, Nowego Dęblina, Lasonia i Zalesia;
- kemy, czyli pagórki o średnich wysokościach do 7 m, kopiastym kształcie i zbudowane głównie z piasków drobnoziarnistych, występują w rejonie Janisz - 15 m wysokości oraz w okolicach Swat i m. Ryki;
- pagórki akumulacji szczelinowej, czyli podłużne wzgórza o wysokości od 3 do 5 m i szerokości do 100 m, położone na wysokościach od 167 m.n.p.m. występują w okolicach miasta Ryki, do 142 m. w okolicach Sierskowoli;
- zagłębienia po martwym lodzie, z których największe położone jest w rejonie Swat. Jest to dość rozległe obniżenie o długości 1 km, położone na wysokości 142 m. n.p.m.

Na obszarze analizowanej wysoczyzny polodowcowej położona jest dolina Zalesianki i jej dopływów. Ukształtowane one zostały w późniejszym okresie, a następnie wypełnione torfem. W rozszerzeniach doliny występują równiny jeziorne zbudowane z osadów mineralnych i organicznych. Południową część gminy Ryki obejmuje dolina Wieprza, w której można wyróżnić:

- taras nadzalewowy wyższy o wysokości 120-125 m. n.p.m;
- taras nadzalewowy niższy na wysokości 115 - 120 m. n.p.m, który oddzielony jest od tarasu wyższego wyraźną krawędzią o wysokości 5 m., która została dobrze zachowana w rejonie Bobrownik, w okolicach Bobrownik taras ten budują mady, utwory organiczne i piaski, szerokości tarasu na terenie opracowania wynosi około 4 km;
- taras zalewowy wyższy, na wysokości 112 - 121 m. n.p.m. tworzy niewielkie powierzchnie wzdłuż Wieprza, cechą charakterystyczną tego tarasu jest jego równinna powierzchnia, zbudowany jest on z głównie z mad;
- taras zalewowy niższy na wysokości 111-112 m. n.p.m., którego powierzchnia jest silnie modelowana głównie przy wezbraniach rzeki, do tarasu tego należą współczesne wyspy i łąchy;
- starorzecza wypełnione torfami w ramach tarasu nadzalewowego niższego Wieprza w okolicach Kleszczówki.

W morfologii terenu na obszarze gminy można wyróżnić dwie struktury:

- 1) wysoczyzny polodowcowe, w ramach których wyróżniono:
 - wierzchowiny, z którymi związane są formy powyżej opisane;
 - stoki, których najwyższe nachylenie (ok. 10%) występuje w dolinie Wieprza, Zalesianki i Irenki, większa część stoków jednak jest znacznie łagodniej nachylona, stokom tym towarzyszą wąwozy.
- 2) doliny rzeczne (rozcinające wysoczyznę polodowcową):
 - dolina Wieprza (zajmująca południową część gminy) oraz doliny jego dopływów Zalesianki i Irenki, dolina Okrzejki.

W rejonie Ryk falista powierzchnia lekko opada w kierunkach południowym i południowo-zachodnim, tj. w kierunku dolin Wisły i Wieprza. Rzędne terenu wahają się od 175,0 m n.p.m. w północnej części, do ok. 125,0 m n.p.m. na krawędzi doliny rzecznej. Najniższy punkt terenu gminy znajduje się w dolinie Wieprza, w okolicach Bobrownik (113,4 m n.p.m.), natomiast najwyższa kulminacja terenu, o nazwie Marianów (184,7 m n.p.m.), zlokalizowana jest w północno-zachodniej części gminy. Różnica rzędnych wysokości terenu omawianego obszaru, dochodzi do ok. 71,3 m.

Granie opracowania obejmują tereny częściowo zainwestowane położone w granicach oraz otoczeniu struktury funkcjonalno-przestrzennej poszczególnych wsi i obejmują m.in. tereny istniejącej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej. Ustalenia planu miejscowego zakładają wykorzystanie potencjału terenów do ich dalszego rozwoju.

Charakterystyka geologiczna

Najstarsze poznane utwory na terenie gminy Ryki to osady syluru, na których leżą utwory dewonu i karbonu, przykryte utworami jurajskimi i kredowymi. Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez utwory oligocenu, miocenu i pliocenu o miąższości dochodzącej do 100 m. W okolicach Bazanowa występują, wśród osadów mioceńskich, nieeksploatowane złoża węgla brunatnego.

Utwory trzeciorzędowe na całej powierzchni gminy przykryte są płaszczem utworów czwartorzędowych o miąższości od 20 do 60 m. Najstarsze występujące utwory to piaski i żwiry wodnolodowcowe stadjału maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Zajmują one niewielkie powierzchnie na południe od Krasnoglin i Lasonia. Z tego samego okresu pochodzą gliny zwałowe barwy szarej lub ciemnoszarej w okolicy Moszczanki oraz na południe od Lasonia. Miejscami gliny te przykryte są ilami, mułkami i piaskami zastoiskowymi stadjału Warty. Znaczne powierzchnie pokrywają piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe stadjału Warty (Moszczanka-Krasnogliny-Wymysłów-Ryki- Janisze-Oszczywilk-Karczmiska jak też w północnej części gminy). Większość centralnej części gminy zajmują gliny zwałowe stadjału Warty, miejscami przykryte piaszczystymi eluwiami. Gliny te mają barwę brunatną lub żółtą i zawierają materiały ilaste, mulaste, piaszczyste, żwirowe, glazy i kamienie. Na południe od Sierskowoli występują piaski i żwiry moren czołowych spiętrzonych stadjału Warty, a w okolicach Chrustnego, Kolonii Oszczywilk i Zalesia - piaski i żwiry moren martwego lodu. Między Rykami i Swatami ciągnie się wąski pas piasków i żwirów akumulacji szczelinowej, miejscami na glinach zwałowych stadjału Warty, a na południe od Swat - strefa kemów zbudowana z piasków, żwirów i mułków.

Osady zlodowacenia bałtyckiego reprezentowane są przez osady rzeczne, eoliczne, deluwialne i eluwialne. Utwory pochodzenia rzecznoego, piaski i żwiry, pospolicie występują w dużych i małych dolinach, tworząc taras nadzalewowy, miejscami przykryty piaskami eolicznymi. Piaski eoliczne są przeważnie uformowane w wydmy - na południe i południowy wschód od Krasnoglin, na południowy wschód od Lasonia oraz na południowych wschód od Kleszczówki. Utwory eluwialne i deluwialne najczęściej występują na glinie zwałowej obszarów wysoczyzn, tworząc pokrywy o niewielkiej miąższości złożone z glin, pyłów, piasków i żwirów.

Doliny i zagłębienia terenu zajmują utwory holoceni. W dolinie Wieprza zaznaczają się dwa poziomy występowania tych utworów: starszy zbudowany z torfów, mułków i piasków oraz młodszy, leżący bliżej rzeki, oddzielony od poprzedniego okresem wzmożonej erozji, zbudowany z mułków, mułków piaszczystych i piasków rzecznych. Dolinę Zalesianki i jego lewostronnego dopływu spod Oszczywilka wyściełają torfy, a mniejsze dolinki i zagłębienia - namuły torfiaste.

Występowanie złóż, obszary i tereny górnicze

Na obszarze opracowania udokumentowano 13 złóż surowców mineralnych, w których występują piaski węgiel brunatny (we wschodniej części gminy, częściowo zlokalizowane w gminie sąsiedniej). Eksploatacja powierzchniowa, prowadzona na terenie gminy, wywołuje szereg zmian w środowisku. Zmianie ulega pokrycie terenu, warunki wodne oraz warunki bytowania roślin i zwierząt. Trwałym przekształceniom ulega rzeźba terenu i krajobraz, a wyrobiska i hałdy poeksploatacyjne wymagają przeprowadzenia szerokiej rekultywacji terenu po zakończeniu wydobywania. W części złóż eksploatacja została zaniechana. Surowce zlokalizowane w złożach to przede wszystkim piaski.

Tabela 1. Wykaz złóż kopalin na opracowania¹

Lp.	Nr rejestru	Nazwa	Obręb	Organ koncesyjny	Kierunek rekultywacji	Rodzaj złoża	Stan zagospodarowania
1	KN 17966	Chrustne IV	Chrustne	Starostwo	rolniczo-leśny	piaski	Złoże przygotowane do eksploatacji
2	KN 18010	Chrustne VI	Chrustne	Wojewoda/Marszałek	rolniczy	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo
3	KN 446	Sierskowola	Sierskowola	Minister Środowiska i Klimatu	brak danych	węgle brunatne, węgiel energetyczny	brak danych
4	KN 17704	Sierskowola V	Sierskowola	Wojewoda/Marszałek	brak danych	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo
5	KN 17176	Swaty	Swaty	Starostwo	nie ustalony	piaski	brak danych
6	KN 17766	Swaty - Podlasie I	Swaty	Starostwo	rolniczo-leśny	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo
7	KN 17722	Swaty I	Swaty	Starostwo	rolniczo-leśny	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo
8	KN 7253	Swaty-Podlasie	Swaty	Starostwo	rolniczo-wodny	piaski	Eksploatacja złoża zaniechana
9	KN 20903	Swaty I – Pole A	Swaty	Starostwo	brak danych	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane
10	KN 20686	Swaty II	Swaty	Starostwo	brak danych	piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo
11	KN 18848	Chrustne XI	Chrustne	Starostwo	rolniczo-leśny	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo
12	KN 18739	Niwa Babicka	Niwa Babicka	Starostwo	rolniczo-wodny	piaski	Złoże rozpoznane szczegółowo

Węglowodory – obszary przetargowe

Gmina miejsko-wiejska Ryki znajduje się w obszarze przetargowym „Ryki”, który swoim zasięgiem obejmuje w całości lub części tereny 21 gmin położonych w granicach administracyjnych województwa lubelskiego oraz fragmentarycznie w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego. Największy udział w powierzchni obszaru przetargowego zajmują gminy: Ryki (14,83%) i Żyrzyn (12,33%).

Obszar przetargowy „Ryki” jest perspektywiczny pod względem występowania zwłaszcza złóż ropy naftowej, ale również gazu ziemnego. System naftowy obszaru przetargowego „Ryki” reprezentują perspektywiczne utwory ropo- i gazonośne dewonu i karbonu. Niemniej jednak,

¹opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego MIDAS oraz weryfikacji Starostwa Powiatowego w Rykach i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2018 r.

ze względu na słabe właściwości skał macierzystych i niską pojemność skał zbiornikowych, można spodziewać się niewielkich rozmiarów złóż węglowodorów.

W 2017 roku Państwowy Instytut Geologiczny w ramach oceny perspektywiczności geologicznej zasobów złóż węglowodorów oraz przygotowania materiałów na potrzeby przeprowadzenia postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie lub wydobywanie złóż węglowodorów – etap II, przygotował pakiet danych geologicznych do postępowania przetargowego na poszukiwanie złóż węglowodorów Obszar przetargowy „RYKI”. Postępowanie przetargowe zakończyło się w ramach 3 rundy w latach 2018-2019.

Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar gminy Ryki zlokalizowany jest w obrębie regionu hydrologicznego Południowej Niecki Mazowieckiej, w międzyrzeczu Wisły i Wieprza, w środkowej części prawego dorzecza Wisły. Przez obszar gminy przechodzi dział wodny II rzędu, w północnej części gminy, rozdzielający bezpośrednio dopływy Wisły: Wieprza i Okrzejki oraz dział wodny III rzędu, zamykający obszary odwadniane przez dopływy Wieprza, czyli Zalesiankę i Irenkę.

Zlewnia Okrzejki pokrywa północne peryferia gminy. W rejonie miejscowości: Niwa Babicka, Chudów, Budki Rososkie, Nowiny Rososz i Karczmiska oraz Podkrainów występują obszary podmokłe i bagienne. Zlewnia Okrzejki wynosi około 20 km², czyli 12% pow. gminy. Przeważająca część gminy należy do zlewni Wieprza. Na obszarze zlewni Wieprza można wyróżnić mniejsze zlewnie. Są to:

- zlewnia dopływu Świnki, zlokalizowaną w zachodnio-północnej części gminy, w rejonie miejscowości Chudów i Nowy Bazanów, zajmuje ona około 15 km² gminy (około 10% pow. gminy);
- zlewnia Zalesianki, zajmująca centralną część gminy, o powierzchni 105 km², czyli około 60% powierzchni gminy;
- zlewnia Irenki, obejmującą zachodnio - południową część gminy w rejonie m. Stawy, zajmuje ona 2 km² powierzchni gminy oraz posiada hydrauliczne połączenie ze zlewnią Zalesianki poprzez stawy o przebiegu równoleżnikowym w południowej części miasta;
- bezpośrednia zlewnia Wieprza, obejmująca południową część gminy w rejonach miejscowości Bobrownik, Podwierzbia, Kleszczówki i Krasnoglina, zajmuje około 25 km² (czyli 16% pow. gminy);

Sieć wodna w obrębie gminy Ryki jest dosyć dobrze rozwinięta. Największą rzeką tego obszaru jest Wieprz, stanowiący południową i część południowo - wschodniej granicy gminy na długości 11,4 km. W części południowo-wschodniej gminy rzeka Wieprz silnie meandruje. W dolinie występuje wiele starorzeczy w różnym stadium rozwoju. Prawostronnym dopływem Wieprza jest Zalesianka. Bierze ona początek na północ od Zalesia i płynie w kierunku południowym do Ryk, a następnie po zasileniu w wodę zespołu stawów skręca na południowo-wschód. Drugim prawostronnym dopływem Wieprza jest rzeka Irenka odwadniająca południowo-zachodnią część gminy i uchodzącą do Wieprza w Dęblinie. Irenka jest odbiornikiem ścieków z oczyszczalni w Rykach.

Do wód powierzchniowych poza rzekami należą: starorzecza, oczka wodne oraz obiekty sztuczne: stawy, torfianki i rowy melioracyjne.

W gminie Ryki znajduje się zespół stawów w dolinie bezimiennego potoku spod Oszczywilka. Znajdują się tutaj trzy duże stawy: Ogonów, Janiszczce, Chrustne. Zasilane są one wodami ze źródeł w Brusowie. Jest to zespół kilku źródeł podboczowych i dolinnych, o dość dużej wydajności, rozmieszczonych u podnóża wyraźnej 20-metrowej krawędzi morfologicznej, na długości około 300m. Mają one wyptyw spokojny, z utworów piaszczystych.

Najpowszechniejszym antropogenicznym elementem hydrograficznym są rowy melioracyjne. Sieć rowów nie jest wszędzie konserwowana i wiele z nich ulega silnemu zarastaniu i nie prowadzi wody wcale lub tylko w okresach wysokich stanów.

Na terenie gminy zachowały się również tereny podmokłe i bagienne znajdujące się w rejonach miejscowości: Stara Dąbia, Nowa Dąbia i Sierskowola oraz w otoczeniu jeziora Chrustne. W obszarze zlewni Wieprza tereny podmokłe występują w rejonie Bobrownik, Kleszczówki, Podolszyna i Sędowic.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) określonym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” obszar gminy Ryki położony jest na terenie 7 JCWP, przy czym przeważająca część gminy zlokalizowana jest na terenie JCWP Zalesianka o kodzie PLRW20001024969. PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty, NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny - brak danych, stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: PL.ZIPOP.1393.OCHK.167 oraz PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060051.H.

Na podstawie Map zagrożenia powodziowego na terenie gminy Ryki znajdują się następujące miejsca szczególnego zagrożenia powodzią:

- rzeki Okrzejka w północnej części gminy, gdzie prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi 10 % oraz średnie i wynosi 1%;
- rzeki Wieprz w południowej części gminy, gdzie prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie i wynosi 10 % oraz średnie i wynosi 1%.

W granicach gminy występują również obszary zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia z zainwestowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wody podziemne

Obszar gminy Ryki znajduje się w dwóch regionach hydrogeologicznych - cała gmina z wyjątkiem południowo-zachodnich obrzeży znajduje się w regionie mazowieckim podzielonym na dwa podregiony:

- wschodnio - mazowiecki obejmujący północną i wschodnią część gminy Ryki, gdzie I poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry oraz mułki z okresu czwartorzędu. Miąższość tych warstw wynosi od 10 do 30 m, a ich wydajność w części wschodniej od 10-30 m³/h. Warstwy te stanowią główny użytkowy poziom wodonośny dla tego obszaru;
- południo - mazowiecki obejmujący zachodnią część gminy Ryki, w którym występują dwa główne poziomy wodonośne: (1) czwartorzędowy - piaski i żwiry o głębokości od kilku do 60 m. (sporadycznie do 100 m), o wydajności do 70 m³/h; (2) trzeciorzędowy (oligocen i miocen) - piaski różnoziarniste na głębokości od 20 do 60 m. Wydajność tego poziomu wynosi od 30-70 m³/h.

W obu regionach pierwszy użytkowy poziom wodonośny oddzielony jest w pełni od powierzchni z wyjątkiem rejonu miasta Ryki (jego części północnej i zachodniej) oraz rejonu miejscowości Swaty. Płytkie wody gruntowe narażone są na skażenia pochodzące z użytkowania terenu. W utworach o dobrej przepuszczalności mają zmieniony skład chemiczny a niekiedy i bakteriologiczny. Wody położone głębiej i izolowane od zewnętrznych wpływów osadami nieprzepuszczalnymi, cechują się wysokimi parametrami jakościowymi. Płytkie występowanie wód gruntowych przejawia się m. in. występowaniem obszarów trwale i okresowo podmokłych, torfowiskowych i bagiennych.

Gmina Ryki prawie w całości znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 215 Subniecka warszawska (Tr) o powierzchni ok. 51 000 km². Zbiornik ten ma charakter porowy w ośrodku paleogeńsko-neogeńskim. Wody ze zbiornika pobierane są średnio na głębokości od 30 do 60 metrów. Południowy fragment gminy znajduje się poza terenami wyznaczonych GZWP.

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) gmina Ryki znajduje się na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych: JCWPd 66 i JCWPd 75. Na terenie JCWPd 66 znajduje się niewielki, północny fragment gminy.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zgodnie z informacjami zawartymi w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stan chemiczny i ilościowy obydwu JCWPd oceniony został jako dobry,

nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych są wykorzystywane w 6,1 % w przypadku JCWPd 75 oraz 13,6 % dla JCWPd 66. Według rejestru wykazów obszarów chronionych, sporządzonego dla obszaru dorzecza i zamieszczonego w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły gmina Ryki leży na obszarach przeznaczonych do poboru wód podziemnych w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz obszarach wrażliwych na substancje biogenne pochodzenia komunalnego (obszar obejmuje teren całego kraju).

Klimat lokalny

Gmina Ryki należy do Mazowiecko-Podlaskiego regionu klimatycznego. W kształtowaniu pogody decydującą rolę odgrywają masy powietrza polarno-morskiego. Stanowią one 60% wszystkich mas powietrza napływających na ten teren. Na obszarze tym przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,0-8,5°C, przy średnich temperaturach -4,5 - (-3,5)°C w najzimniejszym miesiącu styczniu i średnich temperaturach w najcieplejszym lipcu 18,5 – 19,0°C. Średnia długość okresu wegetacyjnego (ze średnią dzienną temperaturą powietrza większą od 5°C) wynosi średnio 200 - 210 dni. Pokrywa śnieżna zalega około 80 dni. Średnia wieloletnia suma opadów atmosferycznych wynosi 500 mm. Przeważające są opady półroczna letniego. Wilgotność względna powietrza nie przekracza 80%, są to najniższe wartości w całym województwie.

Gleby

Spośród wszystkich rodzajów użytków w gminie Ryki zdecydowanie przeważają grunty orne, które zajmują 75,2% powierzchni gminy. Na terenie gminy Ryki w przeważającej części występują gleby płowe, zaliczane do dobrej klasy, wchodzące w skład IV i V kompleksu glebowego. Możemy także wyróżnić gleby bielcowe i rdzawe rozmieszczone w mniejszych kompleksach na obszarze całej gminy, przeważnie w południowej i centralnej części. Na południu gminy występują gleby semihydrogeniczne w obrębie aluwii rzecznych, w dolinie dolnego biegu rzeki Wieprz. Do gleb hydrogenicznych zalicza się m.in. gleby bagienne i murszowe. Gleby bagienne mułowe, tj. mady występują w dolinach rzek w obszarze dolnego odcinka doliny rzeki Wieprz.

Gleby występujące na obszarze opracowania zaliczają się w przeważającej części do kompleksu żytniego bardzo dobrego - 40% gruntów ornych, który dominuje w części centralnej i północnej części gminy, głównie na glebach bielcowych i pseudobielcowych. Kompleks żytni dobry - 19% gruntów ornych, jest równomiernie rozmieszczony na terenie gminy i miasta. Gleby te przeważają w takich obrębach jak: Edwardów, Niwa Babicka, Ownia, Swaty.

W rejonie wsi Bazanów, Brusów, Lasocin, Oszczywik, Potok i Rososz dominującemu kompleksowi żytniemu bardzo dobremu towarzyszą kompleks pszenno-żytni dobry oraz żytni dobry. W rejonie wsi Sędowice, w dolinie Wieprza istnieje jedyny na obszarze gminy duży zwarty areal kompleksu pszenno-żytniego dobrego który zajmuje 6% powierzchni gruntów ornych. We wsiach Kolonia Zalesie, Zalesie i Moszczanka występuje mozaika kompleksu żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego z dominacją tego ostatniego. Na terenie obrębu Ogonów dominuje kompleks żytni bardzo dobry. W południowej części gminy, w obrębach Bobrowniki, Kleszczówka, Krasnoglina, Lasoń, Nowy Dęblin, Chrustne, Janisze, i Podwierzbie dominują gleby słabsze kompleksu żytniego słabego i żytniego najslabszego (VI klasa bonitacji). W części północno-zachodniej gminy także występują gleby słabsze z domieszką kompleksu żytniego bardzo dobrego i dobrego. Ta mozaika gleb występuje w obrębach: Karczmiska, Chrustne i Janisze oraz we wsiach Budki - Rososz i Nowina - Rososz.

Świat przyrody

Flora

Na terenie gminy Ryki występuje:

1) Roślinność higrofilna, wodna i szuwarowa towarzysząca powierzchniowym wodom płynącym i stojącym:

- dolina Wieprza występuje roślinność szuwarowa – (skupienia mozgi trzcinowej, rzepichy ziemnowodnej, manny mielec), roślinność zanurzona występuje sporadycznie (grzebieniasta rdestnica połyskująca),
- płytkie i wąskie ciek i rowy melioracyjne - nieduże skupiska szczawiu lancetowatego, manny mielec, kropidła wodnego oraz rzęsy wodnej i spirodelii,
- kompleksy stawów - zbiorowiska roślin pływających (grązel żółty, rzęsa drobna, grzybień biały), roślinność zanurzona (zarośla moczarki kanadyjskiej, zespół wywłócznika kłosowego, zespół rogatka sztywnego, zespół rdestnicy grzebieniastej). Na brzegach zbiorników występują szuwały: pałkowe, mozgowe, trzcinowe oraz zbiorowiska z kosaćcem żółtym. W strefach granicznych pomiędzy pasem brzegowym a polami, łąkami i lasami występuje szuwar wielkoturzczykowy,
- starorzecza: zbliżony skład gatunkowy jak w stawach (zwiększony udział osoki aloesowatej i grążela żółtego). Starorzecza ulegają procesowi zarastania i wypłykania (do 90% powierzchni). Występują tutaj: zabieniec lancetowaty (okolice Zalesia), rzęsa garbata (staw w Nowej Dąbi), wolffia bezkorzeniowa (starorzecze Wieprza koło Podwierzbia);

2) Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe występują głównie w dolinach rzek, w zależności od stosunków wodnych i rzeźby terenu:

- łąki suche: na niewielkich wyniesieniach i w dolinie Wieprza - mezofilne, niskie murawy piaskowe gdzie występuje zespół goździka i zawciągu pospolitego porośnięte także tomką wonną, śmiałkiem darniowym, przytulią łąkową, kłosówką wełnistą. Zwiększa się udział powierzchni zajętych przez przesuszone i zdegradowane łąki z psią trawką oraz ze śmiałkiem darniowym,
- łąki świeże: występują na największej powierzchni, w ich skład wchodzi zespół wyczyńca łąkowego oraz rzadziej łąki owsicowe czy łąki z wiechliną łąkową i kostrzewą czerwoną,
- łąki mokre występują w obniżeniach, w miejscach gdzie płytko zalega woda gruntowa, brzegi lasów i zarośli, zbiorowiska ziołoroślowe z panującymi wysokimi bylinami, są to m.in. żyzne dwukośne łąki wilgotne z ostrożeniem łąkowym, ostrożeniem warzywnym, zespół sitowia leśnego, zespół wiązówki błotnej;

3) Zbiorowiska murawowe - zlokalizowane są na wyniesieniach w dolinie Wieprza, na zboczach dolin mniejszych cieków w Chrustnem, Zalesiu, Ogonowie i Oszczywilku oraz miejscami na nasypach kolejowych od Ryk w kierunku granicy gminy porastają bogate florystycznie, wybitne kserotermiczne murawy kępowych traw (głównie kostrzewa piaskowa i strzęplica sina). W okolicach Wymysłowa w lesie Kleszczowka stwierdzono zbiorowisko zbliżone do rzadkiego zespołu bodziszka i koniczyny alpejskiej z kłosówką pierzastą, bodziszkiem czerwonym i ciemniakiem białokwiatowym, charakterystyczne dla węglanowych podłoży lessowych;

4) Zbiorowiska leśne:

- łągi: w dolinie Wieprza poza pojedynczymi topolami i skrawkami lasu wierzbowo-topolowego koło Podwierzbia i Sędowic, brak typowych zbiorowisk łągowych. W Zalesiu, Rykach, Oszczywilku i Ogonowie występują nieduże fragmenty łągi tworzące wąskie pasy w bezpośrednim sąsiedztwie cieków,
- olsy: w okolicach Sędowic i Kleszczowki rosną pospolite łożowiska z wierzbą szarą i pięciopręcikową, natomiast pomiędzy łąkami a lasami na zboczach doliny także fragmenty olsu porzeczkowego.
- świetliste dąbrowy: występują na krawędzi doliny Wieprza między Kleszczówką a Wymysłowem. Liczne występowanie pięciornika białego nadaje im cechy zespołu dąbrowy świetlistej.
- grądy: występują w okolicach Leopoldowa (w lesie Ogonowskim), i Lasocina. Rzadko występująca na Lubelszczyźnie odmiana grądu niskiego subkontynentalnego (z udziałem gatunków łągowych w runie) rośnie w kierunku wschodnim od Chudowa.
- bory: zajmują największą powierzchnię lasów gminy. W południowej i wschodniej części gminy na żyzniejszych siedliskach rośnie kontynentalny bor mieszany dębowo-sosnowy. Siedliska ubogie w zależności od nawilgocenia gruntu porastają: subatlantycki bor sosnowy świeży (wzdłuż cieków spod Oszczywilka oraz w okolicach Wymysłowa), śródładowy bor chrobotkowy (w lesie Kleszczowka na szczytach wydm), bor sosnowy wilgotny (koło Leopoldowa);

5) Roślinność synantropijna ukształtowana pod bezpośrednim wpływem człowieka (różne formy zieleni przydomowej ozdobnej oraz użytkowej, pola uprawne, łąki, pastwiska). Siedliskami typowej roślinności segetalnej, czyli towarzyszącej poszczególnym uprawom są agrocenozy dominujące w strukturze przyrodniczej, jako tereny sztuczne i z okresową szatą roślinną. Typ roślinności zależy od charakteru uprawy i gleby. Tam gdzie siedlisko jest drastycznie zmienione przez człowieka, czyli miejsca wokół zabudowań, linii komunikacyjnych, śmietników, nasypów związane są z roślinnością ruderalną. Zwykle jednak płaty tych zbiorowisk zajmują niewielkie powierzchnie.

Fauna

W 1994 roku przeprowadzono częściową waloryzację faunistyczną gminy Ryki na potrzeby opracowania Zagadnienia ochrony środowiska w gminie i mieście Ryki (1994). Wśród ssaków występowały: zając szarak, jeź wschodni, kret, chomik, lis, sarna, jeleń, kuna domowa, kuna leśna, łos. Najcenniejszą grupą ssaków są nietoperze, które obserwowano m.in. w Ogonowie. Wśród rzadkich gatunków ptaków stwierdzono: błotniaka stawowego, bąka, krogulca, słonki, zimorodka, turkawki, dzięcioła zielonosiwego, dudka, świstunki zielonawej, białorzytki, raniuszka, kruka, dzierzby, gąsiorka, dziwonii. Na terenie gminy stwierdzono występowanie następujących gatunków płazów: rzekotki drzewnej, traszki zwyczajnej, żaby trawnej, śmieszki i jeziorkowej, ropuchy zielonej i szarej. Wśród gatunków gadów stwierdzono jedynie jaszczurkę zwinkę oraz padalca.

Należy jednak pamiętać, że wobec dynamiki zmian przestrzennych w postaci powstającej zabudowy mieszkaniowej i wybudowanej drogi ekspresowej S-17 oraz zachodzących procesów przyrodniczych na terenie Gminy, niektóre z wyników podanych w przeprowadzonej inwentaryzacji z 1994 r. mogą być już nieaktualne.

Wody stojące i płynące są miejscem występowania kilkunastu gatunków ryb, m.in.: okonia, szczupaka, jazgarza, płoci, karasia, kielbia, słonecznicy, leszcza oraz rzadkiego piskorza.

Obszarem o największym bogactwie i różnorodności to południowa część gminy, której charakter przyrodniczy nadaje dolina rzeki Wieprz. Stwierdzono tam występowanie rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków: np. remiz dziwonia, zimorodek, dudek, krwawodziób, brzegówka. W rejonie tym znajdują się również liczne gniazda bociana białego. W wodach Wieprza i w stawach żyje wiele gatunków ryb m.in. szczupak, płoć, jelec, kiełb, karaś, piskorz i okoń. Stawy, starorzecza oraz otaczające łąki o różnym stopniu wilgotności są miejscami o wyjątkowym znaczeniu dla płazów. Bardzo ciekawym pod względem faunistycznym jest kompleks stawów. Dolina Zalesianki z kompleksem stawów stanowi żerowisko i miejsce rozrodu wielu cennych gatunków ptaków, w tym czterech gatunków perkozów, czajki, mewy śmieszki i kokoszki wodnej, błotnika stawowego, trzciniaka, potrzosa i bąka. Jest to również miejsce odpoczynku i żerowisko kaczek, łabędzi niemych, czapli siwych, rycyków i innych ptaków, a także miejsce rozrodu kilku gatunków płazów, m. in. rzekotki drzewnej i traszki zwyczajnej.

Prawne formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Ryki występuje duże zróżnicowanie cech środowiska przyrodniczego, którego walory zostały uznane i potwierdzone wprowadzeniem szczególnych form ochrony o znaczeniu ponadlokalnym.

Spośród form ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej, wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na terenie opracowania znajdują się Obszar Natura 2000 PLH 060051 Dolny Wieprz, Obszar Chronionego Krajobrazu "Pradolina Wieprza" oraz drzewa zakwalifikowane jako pomniki przyrody.

Obszar Natura 2000 PLH 060051 Dolny Wieprz

Powierzchnia obszaru wynosi 8 182,3 ha. Obszar jest rozległą, płaską doliną rzeczną z bogatym mikroreliefem (piaszczyste wzniesienie i muliste obniżenia). Koryto rzeki zachowało naturalny, silnie meandrujący charakter. Towarzyszą mu liczne starorzecza i zastoiska. Do doliny głównej uchodzi kilka małych dolin rzecznych (m.in. Mininy i Świnki). W dolinie Wieprza położonych jest kilka kompleksów stawów. W dnio doliny przeważają rozległe, ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu. Lokalnie występują płaty łągów i zakrzaczeń wierzbowych oraz płaty muraw napiaskowych. W południowo-zachodniej części ostoi znajduje się kompleks leśny (bory świeże, olsy) z zespołem wydm i położonym między nimi, wybitnie cennym

przyrodniczo, zbiornikiem wodnym - Jezioro Piskory, do którego reintrodukowano marsylię czterolistną.

Naturalna dolina Wieprza, z licznymi meandrami i starorzeczami jest przykładem "półnaturalnego krajobrazu dużej doliny rzecznej" Dolina pełni funkcję korytarza ekologicznego o randze krajowej. Jest ważną ostoją siedlisk podmokłych i okresowo zalewanych łąk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono występowanie 7 rodzajów siedlisk przyrodniczych z tego załącznika, zajmujących łącznie 37% obszaru.

Obszar Natura 2000: PLH060051 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolny Wieprz, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, zatwierdzony Decyzją Wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. W granicach gminy miejsko-wiejskiej Ryki znajduje się ok. 105,9 ha obszaru Natura 2000 (0,7% powierzchni gminy, 1,3% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz).

Obszar Chronionego Krajobrazu "Pradolina Wieprza"

Jego powierzchnia wynosi 33 159 ha. Łączy się z doliną Wisły. Leży w północnej części województwa lubelskiego, obejmując dolinę Wieprza oraz fragment równiny denudacyjnej moreny dennej, z dużym kompleksem leśnym „Kleszczówka”. Ze względu na zlokalizowane w tym rejonie obiekty wojskowe, OChK na zachód od Bobrownik obejmuje jedynie niewielką część doliny. Pradolina Wieprza stanowi również korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym w koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET Polska. Dolina Wisły, do której gmina Ryki przylega od strony zachodniej, stanowi obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym.

Obszar chronionego krajobrazu został powołany uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Nadzorczej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 13, poz 14). Natomiast aktualnie obowiązuje Rozporządzenia Nr 38 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lutego 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub. Z dnia 24 marca 2006 r. Nr 59, poz. 1151). Uwarunkowania dla funkcjonowania obszaru zawarte w ww. rozporządzeniu dotyczą przede wszystkim szczególnej dbałości o estetykę krajobrazu i harmonię użytkowania gospodarczego z wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz przestrzegania wymogu zachowania przestrzennej zwartości oraz przestrzennych powiązań pomiędzy obszarami o wysokiej aktywności biologicznej.

Rozporządzenie zobowiązuje również do każdorazowego uzyskania opinii Dyrektora Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych w sprawach:

- lokalizowania inwestycji przemysłowych i usługowych mogący pogorszyć stan środowiska,
- dokonywania zmian stosunków wodnych,
- projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- budowania lub rozbudowy obiektów istotnie zmniejszających walory przyrodnicze i krajobrazowe,
- lokalizowania kopalni surowców mineralnych.

Najcenniejsze elementy fauny OChK Pradolina Wieprza związane są ze zbiornikami wodnymi i otaczającymi je łąkami. Do najcenniejszych gatunków mających tu swoje stanowiska należą: bączek *Ixobrychus minutus*, zimorodek *Alcedo atthis* brzegówka *Riparia riparia*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, kszczyk *Gallinago gallinago*, brzęczka *Locustella luscinioides*, remiz *Remiz pendulinus*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, srokosz *Lanius excubitor*, derkacz *Crex crex*, przepiórka *Coturnix coturnix*. Występuje tu ponadto kilka gatunków płazów: traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, ropucha szara *Bubo bubo*, kumak nizinny *Bombina bombina*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba wodna *Rana esculenta*, żaba śmieszka *Rana ridibunda*, żaba trawna *Rana temporaria*. Wśród gadów duże okazy zaskrońców zwyczajnych *Natrix natrix*, obserwowano w lasach wokół stawów w Lipniaku. Jezioro Firlej pomimo intensywnego wykorzystywania do celów rekreacyjnych posiada duże walory przyrodnicze. Występowanie trzcin, zakrzewień i zadrzewień w pobliżu jeziora, bliskość lasu, kontakt jeziora z torfowiskami i łąkami powoduje, że jest ono wykorzystywane przez faunę nawet do rozrodu.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy miejsko-wiejskiej Ryki występuje 21 pomników przyrody – są to drzewa głównie trzech gatunków: dąb szypułkowy, świerk pospolity i modrzew europejski. Wstępuje jedynie jedna lipa drobnolistna. Pomniki zlokalizowane są zarówno na gruntach gminnych jak i prywatnych nieruchomościach.

Tabela 2. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy miejsko-wiejskiej Ryki²

Lp.	Nazwa pomnika Gatunek	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Lokalizacja
1.	Jan Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	10.10.2002	Uchwała Nr XL/336/2002 Rady Miejskiej w Rykach Dz. Urz. Woj. Lub. z 25.09.2002 Nr 112 poz. 2527	Ryki
2.	Dąb Wolności Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			
3.	Stanisław Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	17.10.2003	Uchwała Nr VII/44/2003 Rady Miejskiej w Rykach Dz. Urz. Woj. Lub. Z 2003 r. Nr 49 poz. 1411	Stara Dąbia
4.	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>			Krasnogliny
5.	Tadeusz Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>	07.06.2005	Uchwała Nr XXXI/189/2004 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 29 grudnia 2004 r. Dz. Urz. Woj. Lub. z 23.05.2005 Nr 96 poz. 1882	Zalesie
6.	Marian Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>			
7.	Stanisław Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			Ryki
8.	Józek Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			
9.	Jan Świerk pospolity <i>Picea abies</i>			Roszosz
10.	Feliks Świerk pospolity <i>Picea abies</i>			Brusów
11.	Seweryn Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			
12.	Franciszek Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>			Zalesie
13.	Józef Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>			
14.	Mikołaj Modrzew			

²Opracowanie własne na podstawie centralnego rejestru form ochrony przyrody

	europejski <i>Larix decidua</i>			
15.	Bronisław Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	01.06.2006	Uchwała Nr XLVII/283/2006 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 14 lutego 2006 r. Dz. Urz. Woj.. Lub. Nr 91 poz. 1626	Zalesie kolonia
16.	3 Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	21.11.1987	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz.. 211	Zalesie
17.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			
18.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			
19.	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>			
20.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>			
21.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>			Rzyczna

W sąsiedztwie pomników przyrody obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z aktów ustanawiających oraz przepisów odrębnych.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i liniowych (drogi o dużym natężeniu ruchu), w tym emisje napływające z terenów przyległych;
- ochrona zasobów wód podziemnych przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- zanieczyszczenie wód wynikające z nadmiernego zużycia środków chemicznych w rolnictwie oraz ścieki bytowe;
- niekontrolowany rozwój zabudowy, czego skutkiem może być pogorszenie walorów krajobrazowych.

Powietrze atmosferyczne

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia,

że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa lubelskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Lublinie Departamentu Monitoringu Środowiska. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2022 r. przeprowadzonej w województwie lubelskim, po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych i zgromadzonych danych pomiarowych, dotyczących poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń oraz wyników obliczeń z wykorzystaniem modelu matematycznego, uzyskano wyniki, które przedstawiono poniżej.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, zostały określone strefy w województwie lubelskim, w których należy podjąć określone działania w celu przywrócenia na danym obszarze obowiązujących standardów jakości powietrza. W tabeli 3.1 zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Ryki znajduje się w strefie lubelskiej.

Tabela 3.1. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla 2022 roku³

³Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubelskim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Lublin 2023 rok

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
PL0602	strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszzonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, obie strefy uzyskały klasę A.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W tabeli 3.2. zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2022 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa lubelska uzyskała klasę A.

Tabela 3.2. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślin dla roku 2022⁴

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL0602	strefa lubelska	A	A	A

1) Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa lubelska uzyskała klasę D2.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych gromadzone są na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w bazie Monitoring Wód Podziemnych, która funkcjonuje w Państwowym Instytucie Geologicznym - Państwowym Instytucie Badawczym w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Zgodnie z podziałem Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) gmina Ryki znajduje się na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych: JCWPd 66 i JCWPd 75.

Zgodnie z informacjami zawartymi w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stan chemiczny i ilościowy obydwu JCWPd oceniony został jako dobry i nie jest zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych są wykorzystywane w 6,1 % w przypadku JCWPd 75 oraz 13,6 % dla JCWPd 66.

Według rejestru wykazów obszarów chronionych, sporządzonego dla obszaru dorzecza i zamieszczonego w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły gmina Ryki leży na obszarach przeznaczonych do poboru wód podziemnych w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz obszarach wrażliwych na substancje biogenne pochodzenia komunalnego (obszar obejmuje teren całego kraju).

⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubelskim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Lublin 2023 rok

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłowa.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie. Badania prowadzi się w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych), klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) określonym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” obszar gminy Ryki położony jest na terenie 7 JCWP, przy czym przeważająca część gminy zlokalizowana jest na terenie JCWP Zalesianka o kodzie PLRW20001024969. Pn - Potok lub strumień nizinny piaszczysty, NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny - brak danych, stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: PL.ZIPOP.1393.OCHK.167 oraz PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060051.H.

W ocenie wykonanej przez WIOŚ w Lublinie w 2017 roku dla jednolitej części wód powierzchniowych nr RW20001724969 - Zalesianka, potencjał ekologiczny został oceniony jako umiarkowany (w skali czterostopniowej: dobry i powyżej dobrego, umiarkowany, słaby i zły). Ogólny stan wody został oceniony jako zły. W klasyfikacji elementów biologicznych rzeka uzyskała III klasę (w skali pięciostopniowej), a fizykochemicznych PSD (skala trójstopniowa: I, II i PSD – poniżej stanu dobrego).

Tabela 4. Ocena stanu pozostałych jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Ryki⁵

Nazwa, kod JCWP	Typ JCWP	Status	Ocena stanu/ potencjału	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Irenka PLRW200010249929	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	słaby stan ekologiczny	zagrożona
Okrzejka do Owni PLRW200010253231	PNp - Potok lub strumień	SZCW - silnie zmieniona	umiarkowany potencjał ekologiczny	zagrożona

⁵Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

	nizinny piaszczysty	część wód		
Wieprz od Tyśmienicy do ujścia PLRW20001124999	RzN - Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	słaby stan ekologiczny	zagrożona
Świnka PLRW20001024949	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny	zagrożona
Okrzejka od Owni do ujścia PLRW20001125329	RzN - Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny	zagrożona
Odnoga PLRW200010251129	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny	zagrożona

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Na obszarze opracowania identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oraz tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Na terenie Gminy Ryki klimat akustyczny jest kształtowany przez: hałas komunikacyjny (drogowy i kolejowy) oraz funkcjonujące lotnisko wojskowe w Dęblinie, w dalszej kolejności zakłady produkcyjne i lokalne źródła hałasu w postaci zakładów usługowych i rzemieślniczych (hałas przemysłowy).

Na obszarze opracowania identyfikuje się tereny chronione przed hałasem: zabudowę mieszkaniową, zabudowę mieszkaniowo-usługową, tereny zagospodarowane pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny zagospodarowane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, 11.1UZ jako tereny zagospodarowane pod szpitale i domy pomocy społecznej.

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej				
Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	64	59	50	40
Tereny domów opieki społecznej				
Tereny szpitali w miastach				
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego				
Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	55	45
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
Tereny mieszkaniowo-usługowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Sporządzenie oceny stanu akustycznego środowiska w województwie lubelskim należy do zadań Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Ocena dotyczy terenów nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych (art. 117 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska – Poś.). WIOŚ w Lublinie w 2017 r. realizował badania hałasu drogowego, kolejowego oraz hałasu przemysłowego na terenie województwa lubelskiego zgodnie z programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2016-2020 oraz w ramach kontroli inspekcyjnych.

Hałas przemysłowy

Na terenie gminy Ryki zgodnie z w/w programem prowadzono badania hałasu z zakładów przemysłowych. Stwierdzono, że ewentualne przekroczenia hałasu przemysłowego obejmują swoim zasięgiem jedynie niewielkie obszary zabudowy sąsiadującej bezpośrednio z obiektem będącym źródłem ponadnormatywnej emisji hałasu.

Hałas drogowy

Przez Ryki przebiega stara droga krajowa nr 17 (będąca teraz drogą wojewódzką). Pomiar natężenia hałasu w otoczeniu dróg krajowych prowadzone są przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Wyniki badań udostępnione są w postaci graficznej na stronie internetowej <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>. Zgodnie z informacjami zawartymi na mapie akustycznej, na terenie miejscowości Ryki w odległości: ok. 300 m od jezdni byłej DK17 stwierdza się poziom hałasu LDWN 55 dB, ok. 150 m od jezdni DK17 stwierdza się poziom hałasu LDWN 60 dB, ok. 70 m – 65 dB, a w odległości ok. 30 m od jezdni – 70 dB. Tuż przy jezdni stwierdza się poziomy hałasu dochodzące do 80 dB. Z powyższych danych wynika, iż tereny zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie drogi krajowej nr 17, narażone są na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w stosunku do pełnionej funkcji.

Dla nowo użytkowanej drogi ekspresowej nr 17 na fragmencie przebiegającym przez gminę Ryki nie przeprowadzono pomiarów hałasu drogowego. Zgodnie z projektem budowy drogi ekspresowej S-17 oraz wykonanymi obliczeniami prognozowanego rozprzestrzeniania się emisji hałasu które wykazały, że przy kilku istniejących budynkach mieszkalnych może być przekroczony dopuszczalny poziom hałasu, co wymaga zastosowania odpowiednich środków ochrony., zastosowano zarówno w części wiejskiej jak i miejskiej Gminy Ryki skuteczny środek ochrony akustycznej w postaci ekranów akustycznych, które wyeliminują negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji.

Ekran zostały policzone dla okresu nocy przy prognozowanym natężeniu ruchu dla roku 2025. Przyjęto ekrany usytuowane w odległości 4,0m od krawędzi jezdni. Domy w otoczeniu drogi są przeważnie jednopiętrowe o średniej i przyjętej wysokości 7m. Obliczenia efektywności zekranowania terenów zabudowanych wykonano celem sprawdzenia realności tego właśnie sposobu złagodzenia zagrożenia akustycznego. Przyjęto, że właściwa wysokość ekranu jest ta wysokość, która na płaszczyźnie o wysokości 7m nad poziomem jezdni daje cień akustyczny

o wartościach emisji hałasu poniżej wartości dopuszczalnej hałasu (dla pory nocy) na linii pierwszej zabudowy i na głębokości do 50m za pierwszą zabudową.⁶

Hałas kolejowy

Przez teren gminę przebiega biegnąca ze wschodu na południowy zachód z Tomaszowa Mazowieckiego do Kocka oraz od zachodu na północny-wschód linia kolejowa nr 26 relacji Łuków-Radom. Zgodnie z oficjalnymi danymi podanymi na stronie <http://mapa.plk-sa.pl/> przedmiotowa linia kolejowa nie była objęta pomiarami, w związku z powyższym brak jest danych na temat uciążliwości tej linii. Obowiązek stworzenia map akustycznych wokół linii kolejowych ciąży na zarządzających liniami kolejowymi, po których przejeżdża 60 tys. pociągów rocznie.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych na omawianym terenie są linie energetyczne, urządzenia elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Stacje bazowe emitują pola elektromagnetyczne na dużej wysokości, nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców.

Zgodnie z informacjami z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego promieniowanie elektromagnetyczne nie stanowi zagrożenia dla środowiska w żadnej części województwa. Pomimo ciągłego wzrostu liczby stacji bazowych, wartości natężenia PEM są na niskim poziomie.

W obszarze gminy Ryki głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są przesyłowe elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia. Przez obszar objęty opracowaniem przebiegają również sieci dystrybucyjne - napowietrzne linie średniego i niskiego napięcia. Wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych niezbędne jest utrzymanie stref technicznych, ograniczających zagospodarowanie. W obrębie stref technicznych wznoszenie budynków, obiektów, urządzeń, a także zadrzewienie terenu jest regulowane przepisami szczególnymi.

Zasady ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych różnicuje się wyłącznie ze względu na obecność ludzi (tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności).

Gazociąg wysokiego ciśnienia

Przez teren opracowania przebiegają istniejące gazociągi wysokiego ciśnienia (DN500, DN150).

W celu ochrony gazociągu przed uszkodzeniem niezbędne jest wprowadzenie stref kontrolowanych od gazociągów, w których obowiązują ograniczenia związane z użytkowaniem, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Warunki techniczne, jakie winny odpowiadać sieci gazowe określa:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26.04.2013 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 04.06.2013 r. poz. 640. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- dla gazociągów wybudowanych do końca 2001 roku warunki techniczne są określone Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z 14.11.1995 r. opubl. W Dz. U. Nr 139 z 1995 r.
- dla gazociągów wybudowanych w latach 2002-2013 obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30.07.2001 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 97 z 2001 roku wraz późniejszymi modyfikacjami.

⁶STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM RAPORTU O ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘCIA Budowa drogi ekspresowej S17 (Warszawa) Zakręt – Lublin – Zamość – Hrebenne (Lwów) na odcinku granica województwa mazowieckiego i lubelskiego węzeł „Sielce” (k/Kurowa), Lublin 2008r. Aktualizacja, marzec 2010 r.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Zagrożeniem dla gleby jest wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka. Może to prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do gleby związków pochodzenia zewnętrznego, ale także na odprowadzaniu naturalnych składników w niej występujących. Przejawem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie połączone z wyjąłowieniem i ujawnieniem działania substancji toksycznych (metale ciężkie, glin).

Monitoring gleb na terenie województwa prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Na terenie gminy Ryki nie występują punkty pomiarowo – badawcze gleby.

Na terenie województwa lubelskiego zlokalizowanych zostało 20 punktów pomiarowo-badawczych, które zapewniły różnorodność i reprezentatywność naturalnych warunków glebowych, intensywności produkcji rolniczej oraz presji antropogenicznej na obszary użytkowane rolniczo. Na terenie gminy Ryki nie występują punkty pomiarowo – badawcze gleby.

Na podstawie Oceny odczynu gleb Lubelszczyzny opracowanej przez P. Tkaczyka i W. Bednarka w powiecie ryckim w 2008 roku odnotowano następujący średni udział typów gleb:

- 75 % gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych,
- 22 % gleb lekko kwaśnych,
- 3 % gleb obojętnych i zasadowych.

Z dużą dozą prawdopodobieństwa można stwierdzić zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi wzdłuż drogi obciążonej dużym ruchem samochodowym (droga ekspresowa S-17).

2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia miejscowego planu, będącego przedmiotem niniejszej prognozy, dalej obowiązywać będzie aktualna wersja tego dokumentu.

Zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie obowiązujących na tym terenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W dalszym ciągu rozwój zabudowy skutkować będzie zmianami w środowisku, np. zniszczeniem pokrywy glebowej i roślinnej, przeobrażeniem w rzeźbie terenu, w tym w ramach eksploatacji powierzchniowej złóż kopalin. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem. w którym to przedmiotowy teren przeznaczony.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na terenach otwartych. Zieleń wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów i użytkowanych rolniczo może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami.

3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujednoczenie przepisów dla całego obszaru oraz skorygowanie ustaleń obowiązujących aktów prawnych zgodnie ze składanymi wnioskami. W wyniku przeprowadzonej analizy zgodności

z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryki stwierdzono, iż plan nie narusza ustaleń zawartych w Studium.

W projekcie planu zakłada się uwolnienie części przestrzeni rolniczej oraz terenów nieużytków rolnych i części zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na cele budowlane. Planowana zabudowa stanowić będzie uzupełnienie i kontynuację istniejącej tkanki urbanistycznej wyznaczonymi zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki. Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie stwarza się warunki dla rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także sieci drogowej.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, wyznaczenia dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, a także kształtowania terenów zieleni.

W celu ochrony klimatu akustycznego, w planie ustala się maksymalne dopuszczalne poziomy dźwięku na terenach planowanej zabudowy: mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, tereny zagospodarowane pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny zagospodarowane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, 11.1UZ jako tereny zagospodarowane pod szpitale i domy pomocy społecznej.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią.

W zakresie kształtowania istotnych elementów zagospodarowania przestrzennego na terenie planu obowiązuje strefa, w której obowiązują szczególne warunki zagospodarowania oraz ograniczenia w użytkowaniu, wynikające z obowiązujących przepisów odrębnych w zakresie transportu kolejowego, w granicach jak na rysunku planu, w pasie sąsiadującym z obszarem kolejowym oraz ze względu na prawidłowość funkcjonowania lotniska wojskowego Dęblin ograniczenie wysokości obiektów budowlanych oraz naturalnych w tym również urządzeń umieszczonych na obiektach budowlanych, zgodnie z rysunkiem planu. W zakresie kształtowania istotnych elementów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się również strefy ochronne terenu zamkniętego resortu obrony narodowej.

Na obszarze objętym planem, w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu uwzględnia się:

- 1) granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprzy, na terenie którego obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) granice obszaru Natura 2000 Doliny Wieprzy PLH060051, na terenie którego obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 3) pomniki przyrody – pojedyncze drzewa lub grupy drzew, oznaczone na rysunku planu, dla których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) granice strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wody, oznaczone na rysunku planu, dla których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) granice stref ochrony sanitarnej od cmentarza 50 m i 150 m, oznaczone na rysunku planu, w których obowiązują przepisy odrębne;
- 6) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, oznaczone na rysunku planu, w granicach których obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów odrębnych:
 - a) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - b) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- 7) granice udokumentowanych złóż surowców naturalnych, oznaczone na rysunku planu;
- 8) granice terenów górniczych, oznaczone na rysunku planu;
- 9) granice obszaru górniczego, oznaczone na rysunku planu.

Planowany dokument wyznacza strefy sanitarne cmentarza, na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. u. 1959 nr 59 poz. 315). W strefie 50 m od cmentarza oznaczonej na rysunku planu zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. W strefie 150 m

od cmentarza oznaczonej na rysunku planu nakazuje się podłączenie wszystkich obiektów do sieci wodociągowej. W przypadku braku możliwości podłączenia obowiązują zakazy jak dla strefy 50m.

Projektowane przeznaczenie terenu w postaci gospodarki odpadami, ogniw fotowoltaicznych rozumianych jako tereny na których zlokalizowane będą instalacje i obiekty służące do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii o określonej powierzchni oraz wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową, są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Aktualnie w tym miejscu jest dziura po eksploatacji piachu a na sąsiedniej działce na terenie miasta Ryki jest składowisko odpadów komunalnych. W zakresie zasad ochrony środowiska na terenach elektrowni słonecznej i składowiska odpadów dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt zmiany planu uwzględnia zapisy obowiązującego w tym samym zakresie miejscowego planu z 2022 roku, który zakłada umożliwienie powiększenia składowiska odpadów w ramach terenów po eksploatowanym wyrobisku złoża piasków. Planowana instalacja nowych kwater składowiska odpadów będzie technologicznie powiązana z istniejącym składowiskiem odpadów znajdującym się przy ul. Janiszewskiej. Inwestycja ta będzie wymagała sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko oraz poddana będzie postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zaznacza się, że teren przewidziany do powiększenia składowiska znajduje się z dala od istniejących i planowanych terenów mieszkaniowych (ponad 300 m), w dodatku otoczony jest lasem, drogą ekspresową S-17 oraz terenami przygotowywanymi do wydobywania udokumentowanych złóż piasku. Będą one stanowiły naturalną barierę ograniczającą rozprzestrzenianie się hałasu, zanieczyszczeń atmosferycznych, odorów, a także tworzącą barierę wizualną. Planowana rozbudowa składowiska nie powinna być zatem źródłem konfliktów przestrzennych i społecznych.

Po zakończeniu eksploatacji przewiduje się rekultywację składowiska przeprowadzoną zgodnie z ekspertyzą dotyczącą zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części.

W zakresie wydobywania kopalin w części kopalnie są wyznaczone zgodnie z obowiązującym Studium i miejscowym planem, na których nie przeprowadzono jeszcze eksploatacji. Część terenów przeznaczonych w przedmiotowym planie dotyczy wydobywania kopalin w istniejących kopalniach.

Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Niektóre z inwestycji będą wymagały sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko oraz poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W zakresie ograniczenia uciążliwości związanych z działalnością (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, odorów, zanieczyszczeń wód) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na obszarze objętym planem, w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu zakazuje się:

1) lokalizacji i działalności przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego w tym łączności publicznej i infrastruktury technicznej, o ile ustalenia w Rozdziałach 3 – 16 przedmiotowego planu nie stanowią inaczej;

2) lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W zakresie wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury ustalenia zmiany planu określają parametry kształtowania zabudowy w dostosowaniu do istniejącej zabudowy w otoczeniu.

Na obszarze planu stwarza się warunki dla rozbudowy systemów infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Projekt planu ustala odprowadzanie ścieków bytowych oraz przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego (wyjątek: w zakresie ścieków bytowych dopuszcza się rozwiązania indywidualne zgodnie z przepisami odrębnymi oraz w zakresie ścieków przemysłowych dopuszcza się przykładowe oczyszczalnie ścieków). Obowiązek podłączenia nowych obiektów do sieci nakłada także art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych będą odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych z wykluczeniem dokonywania zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Dostawa gazu odbywać się będzie z rozdzielczej sieci gazowej, z dopuszczeniem indywidualnych zbiorników na gaz płynny.

Ustalenia planu wprowadzają możliwość pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła, odpowiadających przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska, z możliwością korzystania ze źródeł energii odnawialnej w sposób niezaburzający wartości widokowo-przestrzennych zabytkowych obszarów oraz obiektów. Na obszarze objętym planem w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii zakazuje się elektrowni wiatrowych i wytwarzających energię z biogazu, w tym biogazu rolniczego.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy, zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.

Przez omawiany teren przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV oraz średniego napięcia, które stanowią źródło promieniowania elektromagnetycznego. W odniesieniu do zabezpieczenia miejsc przebywania ludzi przed oddziaływaniem linii i bezpieczeństwa utrzymania sieci tworzy się strefy buforowe o zróżnicowanych szerokościach, w zależności od napięcia. W obrębie stref obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu zgodnie z polskimi normami dla linii kablowych. Wzdłuż istniejącej linii elektroenergetycznej 110kV w miejscowym planie wyznaczono strefę buforową o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii elektroenergetycznej), w której obowiązuje zakaz nasadzeń zieleni wysokiej, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki leśnej, składowania materiałów oraz lokalizowania miejsc przeznaczonych na pobyt ludzi. Wzdłuż istniejącej linii elektroenergetycznej średniego napięcia w miejscowym planie wyznaczono strefę buforową o szerokości 15 m (po 7,5 m od osi linii elektroenergetycznej), w której obowiązuje zakaz nasadzeń zieleni wysokiej, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki leśnej, składowania materiałów oraz lokalizowania miejsc przeznaczonych na pobyt ludzi.

W granicach projektowanego planu przebiegają istniejące gazociągi wysokiego ciśnienia. Wzdłuż tych gazociągów wyznacza się strefy kontrolowane, w których obowiązuje zakaz zabudowy oraz ustalenia wynikające z przepisów odrębnych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się również strefę wolną od zabudowy w promieniu 5,0 m od zlikwidowanego odwiertu poszukiwawczego Dęblin-4.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i morfologia terenu, z wyjątkiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, nie tworzy większych

przeszkód dla posadawiania budynków i budowli. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej, wycinka części samoistnie rosnących drzew i krzewów oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych.

Projekt zmiany planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryki”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu planu na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Projektowane zabudowane obszary funkcjonalne zlokalizowane są w granicach o w pełni wykształconej zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej lub wynikają z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W miejsce agrocenozy pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec rozbudowania infrastruktury wzdłuż istniejących dróg, pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem nietoperzy i ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym, rolniczym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi.

Zagrożony wycinką jest drzewostan kolidujący z planowaną zabudową i projektowaną budową i modernizacją infrastruktury technicznej i drogowej. Nie jest jednak wykluczone, że istniejąca zieleń może zostać wykorzystana do kształtowania zieleni urządzonej lub izolacyjnej na poszczególnych terenach. Należy jednak zaznaczyć, że najważniejsze szlaki migracyjne, głównie wzdłuż cieków wodnych przebiegające przez teren gminy zostają utrzymane.

Warto zaznaczyć, że przed zabudową chroni się m.in. cenne przyrodniczo tereny leśne, w tym chronione siedliska oraz wody powierzchniowe, a także oraz tereny narażone na powódzie.

Migracji gatunkowej sprzyja również zachowanie rozległej przestrzeni terenów rolnych oraz leśnych w pozostałej części gminy.

Utrzymuje się obszary istotne dla zachowania bioróżnorodności, a więc większość kompleksów leśnych, doliny cieków, wody stojące i tereny podmokłe. W zakresie terenów leśnych przewiduj się wnioski leśne, głównie na gruntach prywatnych, w celu uporządkowania zapisów znajdujących się w obowiązujących planach miejscowych gdzie występują tereny zabudowane częściowo ustanowione na gruntach leśnych.

Pozytywnie ocenia się możliwość przeznaczenia części terenów po eksploatacji złóż kruszyw naturalnych w kierunku rekultywacji leśnej bądź rolno-leśnej. Tereny leśne tworzyć będą zwarte układy tworząc spójny system przyrodniczy. Zieleń ta stanowić będzie miejsce bytowania wielu gatunków zwierząt, a także wzrostu roślin i grzybów.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały miejsce na terenach przeznaczonych pod powiększenie zabudowy a także tereny dróg, infrastruktury technicznej i tereny przeznaczone pod eksploatację powierzchniową kopalni. Nastąpią nieodwracalne zmiany polegające na likwidacji terenów rolnych, a co za tym idzie zniszczenie przydatnych dla rolnictwa gleb. Część z tych gleb może zostać zachowana jako tereny biologicznie czynne na działkach budowlanych, przy zachowaniu terenów biologicznie czynnych, których wskaźnik ustala przedmiotowy projekt planu.

Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Rozpatrując stan sanitarny środowiska glebowego, spodziewać się można przenikania zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, w szczególności z terenów drogowych. Nastąpi minimalizacja dopływu zanieczyszczeń związanych z prowadzonymi pracami polowymi (nawożenie substancjami chemicznymi, opryski). Natomiast zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, zgromadzone wcześniej w glebie, będą powoli ulegać rozkładowi i absorpcji, chociaż mogą także ulegać dalszej kumulacji w przypadku podobnych zanieczyszczeń.

Niewielkie przekształcenia w morfologii terenu obejmować będą wykopy pod fundamenty budynków oraz potencjalne prace inżynierskie polegające wyrównaniu terenów. Zakres i charakter przekształceń znany będzie na etapie przygotowywania projektów budowlanych dotyczących poszczególnych inwestycji.

Realizacja postanowień planu w zakresie rozbudowy składowiska odpadów nie spowoduje znacznego przekształcenia terenu. Przy przygotowywaniu nowych kwater zostanie wykorzystane piętro poeksploatacyjne, które dochodzi w tym miejscu nawet do 10,0 m. Z uwagi na planowane zagospodarowanie, głównym następstwem nowych inwestycji będzie uszczelnienie podłoża przez wprowadzanie nowych powierzchni nieprzepuszczalnych. Przyjęte technologie realizacji składowiska nie powinny powodować powstawania strumienia odpadów. Nadmiar ziemi pochodzącej z profilowań niecek składowiska, o ile wystąpią, powinny zostać wbudowane w projektowane ogroblowania kwatery.

Na obszarach przeznaczonych pod wydobycie kruszyw naturalnych, w przypadku rozpoczęcia eksploatacji, wykonane zostanie wcięcie, które spowoduje obniżenie terenu w stosunku do istniejącego poziomu. Na terenach tych powstaną zwałowiska mas ziemnych. Gleby z tych zwałowisk po zakończeniu eksploatacji mogą być wykorzystane do rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych. Wielkość wyrobisk i zwałowisk w chwili obecnej jest trudna do ustalenia. Przekształcenia w rzeźbie terenu na obszarach przeznaczonych pod działalność górnictwą będą duże i widoczne.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wprowadzenie nowej zabudowy jak i uzupełnienie zabudowy w już zurbanizowanym terenie, co oznacza, że nie wzrośnie w sposób istotny liczba nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Uciążliwości o okresowym charakterze będą występowały w trakcie realizacji budów.

Wielkość i charakter emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków zależą będzie od preferencji inwestorów w zakresie wyboru czynnika grzewczego. Przy zastosowaniu nośników energii o niskich parametrach emisji oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji.

W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub urządzeń do niskoemisyjnych technologii spalania, a także energii odnawialnej.

W dalszym ciągu źródłami emisji będzie transport samochodowy oraz zanieczyszczenia uwalniane w wyniku procesów spalania paliw w urządzeniach grzewczych w istniejących obiektach. Rozszerzenie funkcji usługowej na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz połączenie funkcji przemysłowych i składów i magazynów w ramach istniejących terenów aktywności gospodarczej, może generować większy niż dotychczas ruch samochodowy. Wzrastająca ilość

pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie i regionie. Korzystnie ocenia się pozostawienie obszarów zielonych w postaci zieleni leśnej i naturalnej. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Na terenie zmiany planu przewiduje się wprowadzenie terenów gospodarki odpadami w sąsiedztwie już istniejącego składowiska odpadów komunalnych, co oznacza, że nie wzrośnie w sposób istotny liczba nowych emitatorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Są to powierzchniowe (pylenie) z hałd oraz emisje z systemów ogrzewania budynków. Emisja powodowana spalaniem nośników energii cieplnej zależy od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji.

Oprócz tego emitowane są odory, które mogą stanowić uciążliwość zapachową dla mieszkańców. Ich emisja nie podlega jednak normom prawnym.

Ocenia się, że ze względu na znaczne oddalenie terenu planu od najbliższych miejsc przebywania ludzi, a także otoczenie lasem, emisje odorów i pyłów nie będą stanowić zagrożenia.

Składowisko pozostanie natomiast źródłem emisji pyłów. Emisja pyłu powodowana rozładunkiem i przemieszczaniem odpadów i materiałów stosowanych na warstwy izolacyjne stanowi emisję niezorganizowaną. Oddziaływanie akustyczne będzie minimalizowane ze względu na sąsiedztwo lasu.

Składowisko jest także źródłem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych powodowanych pracą pojazdów pracujących na omawianym terenie (m.in. spycharki) oraz samochodów dowożących odpady. Zakładając etapowy sposób funkcjonowania składowiska biorąc pod uwagę to istniejące jak i projektowane, nie nastąpi wzrost natężenia ruchu pojazdów, a tym samym zwiększenie emisji komunikacyjnych.

Pewien wpływ na stan atmosfery mogą mieć prace prowadzone na terenach kopalni odkrywkowych. Oddziaływanie z zakresu emisji gazów i pyłów do atmosfery uzależnione będzie od sposobu wydobywania złoża, składowania urobku na terenie zakładu górniczego, zastosowanych technologii itp. Charakter działalności kopalni odkrywkowej pozwala spodziewać się występowania emisji gazów i pyłów pochodzących z maszyn prowadzących wydobywanie, a także transportu kopaliny pojazdami ciężkimi. Ponadto prawdopodobne mogą być emisje niezorganizowane z powierzchni terenu, m.in. z usypywanych hałd. Emisje niezorganizowane są ściśle związane z warunkami atmosferycznymi. Pylenie z powierzchni zwałowisk i wyrobisk nie będzie występować podczas opadów atmosferycznych i bezpośrednio po nich. Zasięg emisji uzależniony będzie od kierunku i prędkości wiatru. Emisje towarzyszą również robotom wydobywczym oraz załadunkowi urobku. Skala emisji zależy będzie od miejsca załadunku oraz wielkości frakcji rozdrobnionych cząstek towarzyszących kopalinom.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza.

W zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatycznym istotne znaczenie ma zachowanie jak największej liczby zbiorników wodnych i cieków na terenach zurbanizowanych i wiejskich. Umożliwi to zatrzymywanie wody, co łagodzić będzie skutki suszy. Ponadto utrzymuje się i obejmuje ochroną tereny lasów. Zieleń wysoka pochłania dwutlenek węgla, wydziela tlen i magazynuje wodę. W tym względzie znaczenie będzie miało również zalesienie części terenów rolnych oraz zalesienie części terenów rolnych i rekultywacja w kierunku leśnym terenów powyrobiskowych.

Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej, która kolidować może z planowaną zabudową, zajmuje niewielką powierzchnię, nie przyczyni się zatem do utraty istotnych siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym projekt planu zakłada również pozyskiwanie ciepła i energii elektrycznej w oparciu o niskoemisyjne nośniki energii oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

Charakter planowanej zabudowy nie spowoduje zwiększenia ryzyka wystąpienia zjawisk ekstremalnych, takich jak powódź, susza, pożary, fale upałów, deszcze nawalne i burze, silne wiatry, fale morzu itp. Przystosowanie planowanej zabudowy do odporności na wymienione zjawiska ekstremalne zależy będzie od szczegółowych rozwiązań technicznych budynków i sposobu zagospodarowania działki. Odbędzie się to na etapie sporządzenia projektów budowlanych i architektonicznych.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Za emisję hałasu odpowiedzialny będzie ruch pojazdów odbywający się istniejącymi i projektowanymi drogami. Przewiduje się, że nastąpi wzrost ruchu samochodowego w obrębie dróg doprowadzających ruch w kierunku terenów zainwestowanych oraz terenów inwestycyjnych, co może przekładać się na uciążliwości odczuwalne na terenach chronionych przed hałasem. W projekcie planu nową zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową starano się sytuować z dala od największych źródeł hałasu, jakimi są drogi krajowe oraz linie kolejowe.

W zakresie ograniczania wpływu na pogorszenie jakości klimatu akustycznego należy wziąć pod uwagę budowę ekranów akustycznych wraz z obsadzeniem ich zielenią izolacyjną i stosowanie cichych nawierzchni o niskim stopniu ścieralności.

W planie wprowadzono ochronę klimatu akustycznego na terenach zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, terenów zagospodarowanych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów zagospodarowanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, 11.1UZ jako tereny zagospodarowane pod szpitale i domy pomocy społecznej, co jest rozwiązaniem korzystnym.

Pewien wpływ na stan klimatu akustycznego mogą mieć prace wydobywcze na terenach przeznaczonych pod odkrywkową eksploatację złóż. Oddziaływanie z zakresu emisji hałasu uzależnione będzie od sposobu wydobycia złoża, zastosowanych technologii itp. Uciążliwości powinny zamykać się w granicach ustalonych terenów górniczych. Charakter działalności kopalni odkrywkowej pozwala spodziewać się występowania emisji hałasu powodowanego pracą maszyn biorących udział w wydobyciu, a także pojazdów transportujących złoża. Emisje te mogą mieć wpływ na inne tereny położone w sąsiedztwie odkrywek.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zagospodarowanie nie narusza przebiegu cieków powierzchniowych oraz nie zmienia stanu istniejących zbiorników stojących. Nie przewiduje się istotnych zmian stosunków wodnych na obszarze zlewni rzek przepływających przez teren gminy, które mogą być spowodowane rozwojem osadnictwa, poza planowanymi terenami przeznaczonymi do eksploatacji powierzchniowej kruszyw naturalnych.

W przypadku gdy eksploatacja odbywać się będzie poniżej poziomu lustra wody gruntowej, to może spowodować obniżenie poziomu wody gruntowej na terenach przyległych, następuje „ściągnięcie” wody do powstałego zbiornika i przesuszenia przyległych do wyrobiska gruntów. Możliwe są awaryjne zanieczyszczenia zbiornika wód podziemnych, bowiem zmniejszy się miąższość warstwy suchej, nadległej nad zwierciadłem. Natomiast nie prognozuje się wpływu projektowanego wydobycia na wody powierzchniowe. Po zakończeniu eksploatacji złoża należy wykonać rekultywację mechaniczną i biologiczną wyrobiska poeksploatacyjnego.

Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenów ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. Powstałe na terenie opracowania ścieki będą odprowadzane do sieci kanalizacji (po jej rozbudowaniu) co zapewni właściwą ochronę wód.

W planie miejscowym przyjmuje się rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Pewnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych są ścieki gromadzone w szambach, jednak zgodnie z zapisami projektu miejscowego planu będzie to rozwiązanie tymczasowe, ponieważ docelowo ustala się odprowadzanie ścieków bytowych oraz przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód

do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych (w szczególności dróg) gwarantują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również przepisy odrębne.

Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie będą tworzyć przeszkody dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych.

W przypadku terenów przeznaczonych pod składowisko odpadów rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy doprecyzować w momencie wykonywania projektów budowlanych oraz raportu oddziaływania na środowisko już konkretnego przedsięwzięcia inwestycyjnego, w szczególności w zakresie ścieków technologicznych gromadzących się w złożu odpadów a także w zakresie rozwiązań technologicznych zapewniających uszczelnienie kwater na składowanie odpadów.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Część istniejącej przestrzeni niezabudowanej ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany a tereny już zurbanizowane zostaną rozbudowane. Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej na obszarze planu i w jego najbliższym otoczeniu. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

W projekcie planu wykazano należyta troskę o zachowanie ładu przestrzennego. Definiuje się gabaryty nowych obiektów wraz ze wskaźnikami intensywności i powierzchni zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej. Określa się maksymalną wysokość budynków, kształt dachów itp.

Planowana zabudowa nie powinna pogorszyć istniejących walorów krajobrazowych, tym samym odczuć estetycznych mieszkańców gminy. W projekcie planu miejscowego założono harmonijny rozwój urbanistyczny przy zachowaniu proporcji między powierzchnią zabudowaną a otwartą przestrzenią. Planowane tereny zabudowane stanowiąc będą uzupełnienie i kontynuację istniejącego układu osadniczego. Położono duży nacisk na to, aby ograniczyć powstawanie nowych struktur osadniczych, które byłyby oderwane od istniejącego układu osadniczego.

W projekcie planu uwzględniono wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, ujmując w nim ustalenia dla:

- obiektów lub obszarów ujętych w rejestrze zabytków oraz ewidencji zabytków;
- stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską,
- obszaru urbanistycznego wsi Bobrowniki,
- ustala się ochronę: cmentarza przykościelnego w Bobrownikach; dawnego dworu zlokalizowanego na terenie ogrodu podworskiego w Podwierzbiu; budynku stacji kolejowej w Leopoldowie;
- ustala się strefę ochrony konserwatorskiej ekspozycji zabytku w granicach wskazanych na rysunku planu.

Na obszarze objętym ustaleniami planu nie stwierdzono występowania dóbr kultury współczesnej.

Na obszarze objętym opracowaniem zachowuje się istniejące budynki wraz z towarzyszącymi im obiektami infrastruktury technicznej. Zachowaniu ulegają najcenniejsze krajobrazowo tereny, w tym tereny leśne, wody powierzchniowe i płynące oraz w dużym stopniu krajobraz rolniczy.

Pozytywne przekształcenia w krajobrazie będą miały miejsce na obszarach powyrobowiskowych, w przyszłości zrehabilitowanych.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w projekcie planu funkcje terenów w przypadku zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość

środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmienia emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego, przemysłowego i wydobywczego.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi i planowanymi drogami oraz przez pracę maszyn przeznaczonych do wydobywania surowców naturalnych. Poza tym, mogą pojawiać się emisje hałasu przemysłowego istniejącego i planowanego w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. W tym celu należy, przedsięwziąć środki zaradcze ograniczające uciążliwości wykraczające poza teren do którego dany inwestor posiada tytuł prawny. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, który może powodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych znajdujących się w granicach obszaru opracowania.

Potencjalny negatywny wpływ paneli fotowoltaicznych na otoczenie to niepokój optyczny wywoływany refleksami świetlnymi, co powoduje, że elektrownie słoneczne można uznać za niekorzystne sąsiedztwo dla terenów mieszkaniowych, a także lotnisk i tras przelotów statków powietrznych (możliwość oślepienia pilotów), nie ma jednak badań, które potwierdzały by te hipotezy. W celu eliminacji tego niekorzystnego zjawiska, panele fotowoltaiczne pokrywa się powłoką antyrefleksyjną.

Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmienia emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego.

Dla ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców istotne są zapisy planu dotyczące wyposażenia planowanej zabudowy w infrastrukturę techniczną, ograniczenia związane z emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery oraz wyposażenia działek budowlanych w zieleń, a także wprowadzenie stref ochronnych od istniejących sieci infrastruktury technicznej mających znaczenie strategiczne.

W przypadku terenu przeznaczanego pod składowisko odpadów niewątpliwie w fazie realizacji poszczególnych inwestycji powstaną wzmożone uciążliwości akustyczne i pyłowe i będą one związane ze zwiększonym ruchem pojazdów, maszyn i urządzeń prowadzących niezbędne prace ziemne i budowlane. Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów na etapie funkcjonowania nie powinny powodować znaczących uciążliwości dla zdrowia i życia ludzi. Tereny zamieszkałe znajdują się w znacznej odległości od planowanych funkcji związanej z gospodarką odpadami ponad 300 m. Potencjalne oddziaływanie terenów gospodarki odpadami i tereny związane z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii związane będzie głównie z natężeniem ruchu samochodowego oraz rozładunkiem odpadów. Zmiana planu związana jest z wykorzystaniem terenów poeksploatacyjnych, a teren zlokalizowany jest w sąsiedztwie istniejącego składowiska odpadów. Ustalenia zmiany planu miejscowego zakładają wykorzystanie potencjału terenów do ich dalszego rozwoju. Dla ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców istotne są zapisy planu dotyczące wyposażenia planowanej zabudowy w infrastrukturę techniczną.

Zastosowane rozwiązania dla technologii składowania spełniające wymagania prawne gwarantują maksymalne ograniczanie negatywnego wpływu instalacji na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi. Realizowany projekt będzie posiadał wymagane prawem uzgodnienia branżowe, co w konsekwencji jest dodatkowym gwarantem dochowania norm i warunków, w tym środowiskowych. Powiększenie składowiska nie będzie zatem negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi i nie pogorszy warunków ich bytowania.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji postanowień planu. Poszerzenie oferty inwestycyjnej wychodzi na przeciw stale wzrastającego zapotrzebowania na tereny mieszkaniowo-usługowe. Natomiast poszerzenie oferty inwestycyjnej z zakresu terenów przemysłowych i magazynowych oznaczać będzie wzrost dochodów gminy oraz nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem

samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze Gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w Gminie (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

Zmiany w zagospodarowaniu terenów użytkowanych rolniczo polegające na wprowadzeniu zabudowy będzie można zaobserwować z terenów mieszczących się w najbliższym sąsiedztwie gminy.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Spośród form ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej, wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na terenie opracowania znajdują się Obszar Natura 2000 PLH 060051 Dolny Wieprz, Obszar Chronionego Krajobrazu "Pradolina Wieprza" oraz drzewa zakwalifikowane jako pomniki przyrody.

Obszar Natura 2000 PLH 060051 Dolny Wieprz

Obszar Natura 2000: PLH060051 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolny Wieprz, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, zatwierdzony Decyzją Wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. W granicach gminy miejsko-wiejskiej Ryki znajduje się ok. 105,9 ha obszaru Natura 2000 (0,7% powierzchni gminy, 1,3% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000 Dolny Wieprz).

Na terenie obszaru Natura 2000 nie obowiązuje plan ochrony.

Planowane zagospodarowanie terenu wyznaczone w planie związane jest z istniejącymi terenami łąk i pastwisk i nie będzie negatywnie wpływać na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Na przedmiotowym obszarze podlegającym ochronie nie wprowadza się terenów zabudowanych.

Obszar Chronionego Krajobrazu "Pradolina Wieprza"

Obszar chronionego krajobrazu został powołany uchwałą Nr XI/56/90 Wojewódzkiej Rady Nadzorczej w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 13, poz 14). Natomiast aktualnie obowiązuje Rozporządzenia Nr 38 Wojewody Lubelskiego z dnia 16 lutego 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub. Z dnia 24

marca 2006 r. Nr 59, poz. 1151). Uwarunkowania dla funkcjonowania obszaru zawarte w ww. rozporządzeniu dotyczą przede wszystkim szczególnej dbałości o estetykę krajobrazu i harmonię użytkowania gospodarczego z wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz przestrzegania wymogu zachowania przestrzennej zwartości oraz przestrzennych powiązań pomiędzy obszarami o wysokiej aktywności biologicznej.

Na Obszarze zakazuje się:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz.627, z późn.zm.2)); Zakaz, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; Zakaz nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej zabudowy. W przypadku tego projektu planu w zakresie lokalizowania obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, mamy do czynienia z istniejącymi ciągami zabudowy.

Zakres negatywnych oddziaływań (zmian) na świat przyrody ograniczy się, w porównaniu do już obowiązującego zagospodarowania, głównie do zlikwidowania niewielkiego areалу rolnego oraz kilku pojedynczych niewielkich części areалу występujących na tym obszarze zadrzewień w postaci samosiejek oraz zakrzewień, które wyrosły na terenach na których zaprzestano gospodarkę rolną a znajdują się one przy istniejącej zabudowie, głównie mieszkaniowej i zagrodowej oraz przy istniejących drogach. Przedmiotowa zieleń wysoka nie należy do obszarów zwartych kompleksów leśnych oraz nie znajduje się w otulinach biologicznych istniejących cieków wodnych i nie stanowi ekosystemu zadrzewień śródpolnych. W projekcie planu znalazł się również zapis który mówi, że uwzględnia się granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradolina Wieprzy, na terenie którego obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pozytywnie należy ocenić zapisy dotyczące rozwoju infrastruktury technicznej: wodociągów, kanalizacji, sposobu postępowania z odpadami, dopuszczeniem energii odnawialnej. Poprawa stanu jakości wód, gleby i powietrza pozytywnie wpłynie na sąsiednie obszary chronione.

W związku z powyższym uznaje się, że planowane zagospodarowanie terenu planu nie będzie znacząco negatywnie wpływać na przedmiot i cele ochrony obszaru chronionego, w tym na zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy miejsko-wiejskiej Ryki występuje 21 pomników przyrody – są to drzewa głównie trzech gatunków: dąb szypułkowy, świerk pospolity i modrzew europejski. Występuje jedynie jedna lipa drobnolistna. Dla pomników przyrody obowiązują ustalenia szczegółowe (zakazy, nakazy) zawarte w ustawie o ochronie przyrody.

System powiązań przyrodniczych.

Projektowane tereny związane z wprowadzaniem nowej zabudowy znajdują się poza miejscami najbardziej cennymi przyrodniczo i istotnymi ze względu na funkcjonowanie systemu przyrodniczego gminy.

Projektowany dokument wprowadza też tereny zieleni, tereny rolne, wód powierzchniowych wraz z otulinami biologicznymi i tereny leśne, w celu ich ochrony, gdzie zakazuje się wznoszenia obiektów kubaturowych.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż w przyszłości dalsze wprowadzanie obszarów zabudowy na terenach powiązań przyrodniczych może spowodować zakłócenie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

Oddziaływanie farm fotowoltaicznych

Zagrożeniem dla niektórych gatunków ptaków mogą być urządzenia przetwarzające energię promieniowania słonecznego – panele fotowoltaiczne. Wpływ paneli fotowoltaicznych na ptaki, zależy głównie od lokalizacji inwestycji. Wpływ ten może mieć charakter pośredni i bezpośredni):

- Wpływ pośredni – Panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk naturalnych, fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, głównie poprzez prace przy budowie farmy fotowoltaicznej i utrzymaniu jej późniejszej działalności. Podejrzewa się, że panele w olbrzymich układach mogą odstraszać ptaki (np. żurawie w Hiszpanii czy gęsi w Niemczech), na takiej samej zasadzie jak olbrzymie części pól uprawnych pokryte folią przyspieszająca rozwój roślinności.
- Wpływ bezpośredni – prawidłowa lokalizacja elektrowni słonecznej (na terenach nie wykorzystywanych intensywnie przez ptaki) może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd).

Pomimo różnych opinii wygłaszanych przede wszystkim na portalach internetowych, nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami słonecznych ogniw fotowoltaicznych (na podstawie artykułu pt. „Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” autorstwa prof. dra hab. Piotr Tryjanowskiego zamieszczonego w miesięczniku „Czysta Energia” – nr 1/2013).

Zarzut, że panele fotowoltaiczne mogą odstraszać i oślepić ptaki poprzez odbijane światła i refleksy świetlne jest nieprawdziwy i nie poparty żadnymi badaniami. Panele pokryte są powłoką antyrefleksyjną, więc z powodzeniem są montowane np. przy autostradach.

Niezwykle istotne jest jednak lokalizowanie większych zgrupowań paneli fotowoltaicznych z dala od miejsc ważnych dla występowania ptaków, a także tras migracji.

Negatywne oddziaływanie polegające na zmniejszeniu się powierzchni siedlisk dotyczyć będzie ptaków krajobrazu rolniczego, w takim samym zakresie jak wprowadzenie nowej zabudowy na tych terenach. Zaznacza się przy tym, że są to ptaki uznane za pospolite a ich populacje są liczne. Utrata siedlisk na terenie gminy nie powinna zatem w sposób znaczący wpłynąć na stan zachowania populacji tych gatunków.

Na terenach położonych blisko terenów zurbanizowanych pojawiać się mogą ptaki siedlisk miejskich i ruderalnych, np. sierpówka, jerzyk, oknówka, dymówka, kopciuszek, kos. Funkcjonowanie paneli fotowoltaicznych nie powinno stanowić bezpośredniego zagrożenia dla tych ptaków. W skali całej gminy, która utrzymuje rolniczy charakter i w większości pokryta jest przez użytki rolne.

Należy zaznaczyć, że tereny lokalizacji paneli fotowoltaicznych są przeznaczone pod zainwestowanie i w przyszłości nie będą pełnić funkcji rolnej. Są to tereny aktywności gospodarczej, usługowo-produkcyjne, składowe, budowlane i produkcyjne. Pojawią się na nich obiekty kubaturowe, drogi, place, urządzenia infrastruktury technicznej itp. Przestrzeń ta nie będzie

stanowić atrakcyjnego miejsca dla występowania ptaków, niezależnie od tego czy tam powstaną elektrownie fotowoltaiczne. Planowane zagospodarowanie znajduje się na terenach użytkowanych rolniczo wzdłuż dróg o dużym natężeniu.

W aspekcie farm fotowoltaicznych coraz częściej mamy jednak również do czynienia z agrofotowoltaiką, która łączy funkcję związaną z produkcją energii z OZE z obszarami rolniczymi, w tym coraz popularniejszymi łąkami kwietnymi. Dla tego typu inwestycji na etapie realizacji, można zaproponować środki minimalizujące negatywne skutki ich funkcjonowania np.:

- zwiększenie powierzchni biologicznej czynnej;
- ustawienie pod odpowiednim kątem i na odpowiedniej wysokości paneli fotowoltaicznych;
- usytuowanie instalacji w większym rozproszeniu, aby nie tworzyć rozległych powierzchni tworzących dominanty w krajobrazie;
- pokrycie powłoką antyrefleksyjną instalacji;
- stosowanie ażurowych bądź podniesionych ogrodzeń przepuszczających zwierzęta o niewielkich rozmiarach.

Wyżej wymienione środki sprawdzają się na całym świecie, jeśli mamy do czynienia z w/w agrofotowoltaiką. Półcień, który tworzą panele, pozwala na wytworzenie się mikroklimatu ograniczającego parowanie wody i zwiększenie wzrostu roślinności w miesiącach suchych. Co w porównaniu z rozległymi terenami ornymi narażonymi, głównie w okresie letnim, na erozję wietrzną i wodną, stanowi sytuację korzystniejszą niż obecna, jeśli chodzi o bytowanie roślin i zwierząt na tych terenach. Właściciele instalacji agrofotowoltaicznej deklarują również, że na modułach skrapla się woda, która znacząco zwiększa pojemność środowiskową w danym otoczeniu.⁷

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie opisowej i tabelarycznej (Tabele 6-9).

Wyróżniono następujące rodzaje i charakter oddziaływań na środowisko projektowanych funkcji oraz stanu istniejącego:

+ + – znaczące korzystne oddziaływanie – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego w wymiarze ponadlokalnym;

+ – słabe korzystne oddziaływanie – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku;

0 – oddziaływanie neutralne – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący - oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku;

– – słabe negatywne oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia;

– – – umiarkowane negatywne oddziaływanie – możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi;

– – – – znaczące niekorzystne oddziaływanie – ma istotny wpływ negatywny – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi czy rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji);

Ponadto wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się również w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie (**B**), pośrednie (**P**), wtórne (**W**), skumulowane (**SK**);

⁷<https://gadzetomania.pl/fotowoltaika-w-rolnictwie-te-korzystci-sa-nie-do-przecienienia.6775420944190048a?fbclid=IwAR2B3RT8WfCK1vLbYiOd2V1nb7JOhaZIpscEz6VJSnXxcvJaXXUe-um8Ljs> (dostęp 05.06.2022r.)

- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe (**D**), średnioterminowe (**Ś**), krótkoterminowe (**K**);
- częstotliwości oddziaływania – stałe (**S**), chwilowe (**C**);
- zasięgu oddziaływania – miejscowe (**M**), lokalne (**L**), ponadlokalne i regionalne (**R**).

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 6)

Tereny zieleni, w szczególności lasów mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Tereny te mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach rolnych i zabudowanych. Stanowi schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dziko występujących roślin. Wody powierzchniowe, w tym przypadku połączone ze sobą, tworzą korytarze ekologiczne umożliwiające przemieszczanie się gatunków i genów, stanowią również miejsce życia zwierząt.

Tab. 6. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód powierzchniowych.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M +
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M +
powietrze atmosferyczne	B, D, S, M +
klimat lokalny	S, M +
klimat akustyczny	B, D, S, M 0
wody	B, D, S, M +
krajobraz i zabytki	B, D, S, M +
ludzie	B, P, D, S, M, L +

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 7)

Istniejące tereny rolne, jak i te projektowane, nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednocionym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Obecność terenów otwartych sprzyja migracji roślin, zwierząt i grzybów. Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 7. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M, L +
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M +
powietrze atmosferyczne	D 0
klimat lokalny	B, D, S, M, L 0

klimat akustyczny	B, D 0
wody	B, P, D, S, M, L, R -
krajobraz i zabytki	B, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +/0/-

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 8)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji, będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia omawianego dokumentu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej i izolacyjnej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni.

Tab. 8. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego oraz obiektów związanych z produkcją energii z OZE.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M -
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M -
powietrze atmosferyczne	B, P, D, S, N, M -
klimat lokalny	S, M 0
klimat akustyczny	B, D, S, M 0/-
wody	B, D, S, M, L 0/-
krajobraz i zabytki	B, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +/0/-

Funkcje powodujące dużą ingerencję w środowisko – tereny eksploatacji złóż (Tabela 9)

Działalność kopalni odkrywkowych jest przyczyną przekształceń rzeźby terenu i zmian w środowisku przyrodniczym. Utworzenie kopalni oznacza likwidację szaty roślinnej. Uciążliwości związane z wydobyciem (hałas, emisja pyłów) nie powinny przekraczać granic terenu górniczego. Działalność górnicza prowadzona zgodnie z udzielonymi koncesjami na wydobywanie złoża nie stoi w sprzeczności z przepisami ochrony środowiska. Po zamknięciu kopalni nastąpi rekultywacja terenu, głównie w kierunku rolno-leśnym lub leśnym, co przywróci wartości przyrodnicze i użytkowe zdegradowanym obszarom.

Tab. 9. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – istniejące i planowane tereny eksploatacji złóż surowców mineralnych.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, D, S, M, -
gleby i powierzchnia terenu	B, D, K, S, M -

powietrze atmosferyczne	B, W, D, K, S, C, M, L -
klimat lokalny	B, D, S, M -
klimat akustyczny	B, D, S, M, L -
wody	P, D, S, M, L -
krajobraz i zabytki	B, P, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennych. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Lublinie Departamentu Monitoringu Środowiska i starosta powiatu ryckiego, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwaloną zmianę planu. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać odnosić się do obszaru objętego projektem planu. Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartych w planach, programach i studiach oraz w innych aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

W tym zakresie proponuje się objąć monitoringiem następujące komponenty środowiska - klimat akustyczny na terenach chronionych przed hałasem - ocena poziomu hałasu wyrażona wskaźnikami mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: LAeq D – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00), LAeqN – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00, wyrażone w dB).

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko należy również:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach, które zostały określone w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do terenów, dla których nie zostały wydane powyższe decyzje, może być prowadzony monitoring środowiska przez właściwe organy administracji państwowej,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość wynikającą z prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji planu miejscowego oraz badania skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji omawianego dokumentu należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- w przypadku stwierdzenia zagrożenia powodowanego nadmierną emisją hałasu w otoczeniu istniejących i planowanych dróg lub terenów produkcyjnych i usługowych, konieczne będzie podjęcie środków minimalizujących zagrożenie. W tym celu podejmuje się rozwiązania organizacyjne, takie jak ograniczenie prędkości i remonty nawierzchni. Korzystne będzie wprowadzenie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Skutecznym rozwiązaniem jest również budowa ekranów akustycznych;
- podejmowanie wszelkich możliwych środków zapobiegających niekontrolowanej ekspansji budownictwa na tereny chronione;
- wprowadzenie ciągle udoskonalanych technicznych rozwiązań w zakresie budowy dedykowanych przepustów oraz przejść dla zwierząt, w tym także ssaków i płazów zależnych od środowiska wodno-błotnego, stanowiące jeden z celów wynikających z zobowiązań ochrony tych obszarów;
- zapewnienie zachowania i funkcjonowania najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego, w tym lasów i dolin cieków;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora,
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych, niskoemisyjnych mediów grzewczych.

W celu ograniczenia potencjalnych uciążliwości ze strony zabudowy przemysłowo-usługowej na tereny mieszkaniowe, należy rozważyć możliwość wprowadzenia pasa zieleni izolacyjnej tworzącej barierę wizualną i akustyczną, oddzielającą tereny przemysłowo-usługowe od terenów mieszkaniowych.

Ponadto w projekcie planu zawarty jest szereg ustaleń, których celem jest nie tylko zrównoważony rozwój z poszanowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych gminy, ale i dążenie do poprawy stanu środowiska. Rozwiązania ograniczające i minimalizujące potencjalne oddziaływanie negatywne, w szczególności podczas procesy projektowego i inwestycyjnego, będą wynikać również z przepisów szczegółowych.

Uznaje się, że przyjęte w projekcie omawianego dokumentu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt studium należą:

- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji, po jej rozbudowaniu;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z budynków,
- wykreowanie terenów zieleni poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych,
- pozostawienie istniejących kompleksów zieleni leśnej i urządzonej, terenów użytkowanych rolniczo oraz wód powierzchniowych;
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej wewnątrz systemu obszarów chronionych;
- wprowadzenie zakazów, w tym zakazów zabudowy nowymi budynkami na terenach szczególnego zagrożenia powodzią;
- ochrona klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zagospodarowane pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny zagospodarowane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, 11.1UZ jako tereny zagospodarowane pod szpitale i domy pomocy społecznej.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

Ustalenia analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju gospodarczego. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia mpzp zawierają zapisy korzystne dla środowiska.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki budowlanej oraz utworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż istniejących głównych szlaków komunikacyjnych i pomiędzy obszarami obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług a zabudową mieszkaniową, a także przesunięcie linii zabudowy tak aby zabudowa mieszkaniowa i przemysłowa były oddalone od siebie.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu i utrzymanie obowiązujących zapisów prawa lokalnego, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców i inwestorów.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w miejscowym planie w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- Polityka ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji)

z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki – etap 1.

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujednoczenie przepisów dla całego obszaru oraz skorygowanie ustaleń obowiązujących aktów prawnych zgodnie ze składanymi wnioskami. W wyniku przeprowadzonej analizy zgodności z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryki stwierdzono, iż plan nie narusza ustaleń zawartych w Studium.

Obszar opracowania położony jest w granicach i sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych poszczególnych wsi obejmujących również ciągi komunikacyjne w postaci dróg publicznych, jak i dróg wewnętrznych, dla których ustalenia planu nie wprowadzają ograniczeń wynikających z możliwości przemieszczania się pieszych i rowerzystów oraz wykorzystywania transportu zbiorowego.

Zachowuje się istniejące zainwestowanie gminy oraz istniejącą sieć drogową, opartą na drogach krajowych, która może być uzupełniona o nowe drogi publiczne i wewnętrzne na terenach inwestycyjnych. Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska, w tym zasobów wodnych, rolniczego krajobrazu oraz terenów leśnych.

W projekcie miejscowego planu przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska na terenach zurbanizowanych, a także rolnych i na terenach cennych przyrodniczo, w tym przestrzennych form ochrony przyrody.

Za niekorzystne można jedynie uznać zniszczenie części wartościowej pokrywy glebowej oraz części zieleni kolidujących z planowanym zagospodarowaniem. Przeprowadzona ocena wykazała brak znaczącego negatywnego oddziaływania na tereny przyrodniczo cenne. Dla zachowania walorów przyrodniczych, w planie założono utrzymanie wszelkich terenów o wysokich walorach przyrodniczych, w tym obszaru Natura 2000 i pomników przyrody. Wyznaczono również obszary wyłączone spod zainwestowania, w celu utrzymania i ciągłego polepszania warunków przyrodniczych na terenie gminy.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i morfologia terenu, z wyjątkiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów wzdłuż cieków wodnych gdzie występują niekorzystne warunki dla sytuowania nowych obiektów, a nie planuje się tam nowej zabudowy, nie tworzy większych przeszkód dla posadawiania budynków i budowli. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej, wycinka części samoistnie rosnących drzew i krzewów oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych. Przeprowadzona ocena wykazała brak negatywnego oddziaływania na tereny przyrodniczo cenne. Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi

ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, produkcyjnej, w tym OZE i usługowej.

Ocenia się, że planowana zmiana zagospodarowania terenów jest zgodna z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

10. Spis literatury

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki” ze zmianami;
 - Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki”, PHU MAXI Usługi urbanistyczne, Warszawa 2016-2017;
 - Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki”, DBPU Sp. z o.o. Wrocław, Wrocław 2021 r.;
 - „Lokalna strategia rozwoju gminy Ryki na lata 2016-2022”;
 - Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ryki (Uchwała nr XIX/123/2004 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 27 lutego 2004 r. z późniejszymi zmianami);
 - Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ryki na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 r., Eko Usługi K.B., Ryki 2018 rok;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie Lubelskim, Raport wojewódzki za rok 2022 rok, GIOŚ, Lublin 2023 rok;
 - Materiały kartograficzne udostępnione na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, <http://mijwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>;
 - Akty prawne pozyskane z bazy internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.
- Inne, nie wymienione w spisie pozycje, przytoczono w tekście opracowania.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

